

Voor een gezond
en sterk Afrika

Jaarverslag 2021

Inhoud

3

Onze visie

Onze missie

4

Ons werk

5

Onze doelgroep

6

7

Voorwoord van onze directeur

8

2021 in vogelvlucht

48

Verslag van de Raad van Toezicht

10

Context

15

Mijn lijf,
mijn leven

13

Onze resultaten

24

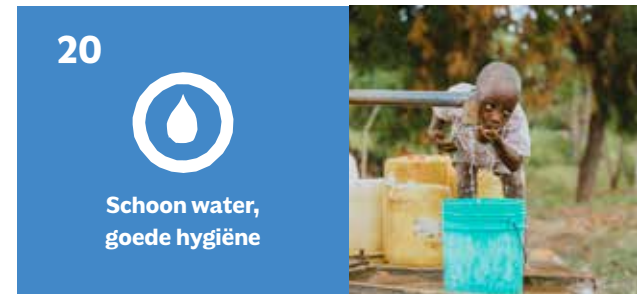
Meer goed opgeleide
zorgverleners

20

Schoon water,
goede hygiëne

28

Medische zorg
voor iedereen

12 Theory of Change

14 Het coronavirus bestrijden in Afrika

32 Onderzoek en bewijsvoering

33 Onze belanghebbenden

34 Fondsenwerving

39 Beleidsbeïnvloeding en communicatie

41 Mensen en middelen

44 Doelmatigheid

46 Financieel beleid

51 Financieel jaaroverzicht

Onze visie

**Voor een gezond
en sterk Afrika**

Onze missie

Wij werken aan een betere gezondheid van vooral meisjes en jonge vrouwen in Afrika. Dit doen we door ondersteuning te bieden voor een sterke samenleving waarin mensen opkomen voor hun rechten. En door goede en duurzame zorgstelsels op te zetten. Zo krijgen ook jonge vrouwen de gezondheidszorg waar ze recht op hebben.

Wereldwijd verbinden we mensen, organisaties en investeerders met elkaar. We steunen de bevolking en de politiek, en overtuigen hen van onze aanpak. Daarnaast werven we fondsen voor onze projecten voor een gezond en sterk Afrika.

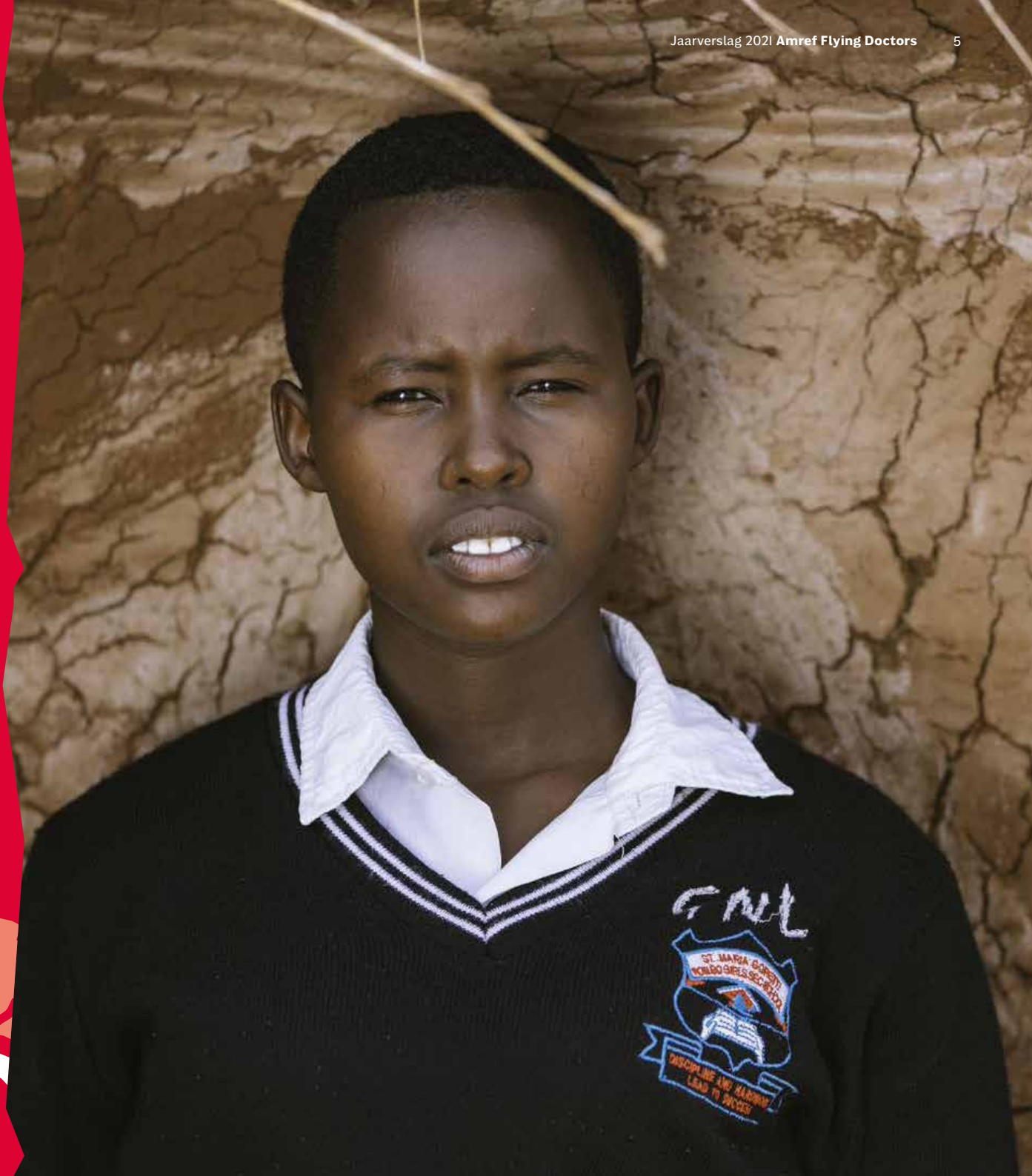

Ons werk

Wij willen de gezondheid van mensen in Afrika blijvend verbeteren. Vooral van meisjes en jonge vrouwen. Want als zij gezond zijn en blijven, kunnen ze werken en een beter leven opbouwen voor zichzelf en hun gezin.

Dit doel willen we bereiken door:

- a. de mensen in Nederland voor te lichten over, en bewust te maken van, de problematiek in Afrika en de al bewezen oplossingen voor de structurele verbetering daarvan;
- b. op grond van deze problematiek en duurzame oplossingen de politiek te beïnvloeden en als pleitbezorger op te treden voor de Afrikaanse zaak;
- c. fondsenwerving en de best mogelijke besteding van de middelen – onder andere door het aanbieden van faciliteiten, kennis, advies en donaties in natura;
- d. activiteiten die verder rechtstreeks of zijdelings met ons doel verband houden of daaraan kunnen bijdragen.

Onze doelgroep: jonge vrouwen

Projecten voor vrouwen hebben grote impact op de gezondheid van hun kinderen. Want kinderen mét moeder hebben nu eenmaal een veel grotere kans om gezond op te groeien dan kinderen zonder moeder.

Meisjes en vrouwen, vooral in de leeftijd van 10 tot 24 jaar, hebben te maken met gevaarlijke tradities als besnijdenis, jong trouwen en op jonge leeftijd kinderen krijgen. En met andere omstandigheden, zoals water moeten halen, waardoor ze school missen.

Ook zijn zij niet altijd in staat om hun stem te laten horen en zelf hun situatie te verbeteren. Daarom zetten wij in op het beschermen en verbeteren van de gezondheid van meisjes en jonge vrouwen. Door ons speciaal op hen te richten, bereiken we hun families en de rest van de samenleving. Zo ontstaat de kracht om echt te veranderen.

Onze aanpak

Ons werk is te vatten in vier thema's. Het eerste thema, 'Mijn lijf, mijn leven', draait om gelijke rechten voor meisjes en vrouwen.

Zodat zij kunnen leren hoe ze hun recht kunnen claimen en problemen kunnen voorkómen, zoals tienerzwangerschappen, meisjesbesnijdenis en het voortbestaan van kindhuwelijken. Binnen het tweede thema, 'Schoon water, goede hygiëne', pakken we het gebrek aan schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen aan, en geven we voorlichting over het belang van hygiëne. In thema 3, 'Meer goed opgeleide zorgverleners', staat het opleiden van medisch zorgpersoneel centraal. We trainen bijvoorbeeld artsen, verloskundigen en lokale zorgverleners, waardoor zij hun kennis en vaardigheden kunnen versterken en doorgeven. Het laatste thema is 'Medische zorg voor iedereen'. We maken ons sterk voor kwalitatief goede en betaalbare gezondheidszorg. Wij vinden dat iedereen daar gebruik van moet kunnen maken.

Africa in the lead

Onze aanpak is uniek te noemen: in onze projecten bieden we jonge vrouwen ondersteuning tijdens hun vruchtbare levensfase. Zoals het weerbaar maken van tienermeisjes, ervoor zorgen dat ze tijdens hun menstruatie naar school kunnen blijven gaan, en door het begeleiden van zwangere vrouwen.

Belangrijk uitgangspunt hierbij is altijd: Africa is in the lead. Vanuit Nederland dragen we bij aan de financiering van de programma's en aan beleidsbeïnvloeding. En helpen we mee bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten. Maar: Amref is een Afrikaanse organisatie en we starten alleen projecten waaraan vanuit Afrika behoefte is. Onze rol is om de wensen van onze donateurs uit te voeren in lijn met de afgesproken eisen aan kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie.

Voorwoord van onze directeur

"Afrikaanse groei en Nederlandse verbinding in jaar vol contrasten"

De coronacrisis heeft wederom laten zien dat Afrika nog steeds 'last in line' is. Dat is een pijnlijk besef. Maar het zorgt er ook voor dat we als Afrikaanse organisatie nog strijdlustiger in actie zijn gekomen.

Ongelijkheid

De extreme ongelijkheid is wéér aangetoond. De beschikbaarheid, of eigenlijk de onbeschikbaarheid, van vaccinaties op het Afrikaanse continent is schrijnend. De vaccinatiegraad is daar na 2 jaar pas 11%. Daar kunnen we ons als rijke landen collectief voor schamen. En wij voelen dit leed, vanuit onze collega's en vanuit ons werk. Het bestrijden van deze ongelijkheid is onze motivatie om - ondanks wéér een jaar thuiswerken en gecancelde evenementen - ons meer dan ooit samen in te zetten voor een gezond Afrika.

Zelfredzaam

Het is bemoedigend om de strijdlust te zien bij onze Afrikaanse collega's. De frustratie over de ieder-voor-zich-aanpak van landen in Europa en Amerika is groot. Toch wordt deze crisis aangegrepen om als continent nog beter voorbereid en zelfredzaam te worden bij een volgende pandemie, bijvoorbeeld door te pleiten voor productie van vaccins in Afrika en investeringen in de gezondheidszorg.

Groeiende rol in Afrika

We groeiden in onze rol als belangrijke zorgorganisatie, onder andere in de strijd tegen corona op het Afrikaanse continent. De Afrikaanse organisatie haalde zelf meer geld op dan ooit om onze succesvolle aanpak op te schalen. Zo trainden we ruim 325.000 zorgverleners en bereikten we ruim 4,9 miljoen mensen met activiteiten op het gebied van water-, sanitaire voorzieningen en hygiëne. Amref staat op de kaart om in de toekomst een nóg grotere rol te spelen bij het bestrijden van gezondheids crisissen in Afrika en op wereldniveau. Zij-aan-zij met Afrikaanse overheden en instanties als de Afrikaanse Unie en de Wereldgezondheidsorganisatie.

Amrefs kennis werd breed gedeeld via invloedrijke media als CNN én in een gesprek met president Biden. Hier zijn we trots op.

Power to You(th)!

2021 was een jaar vol contrasten, maar ook bouwgrond waarop we een solide basis hebben gezet voor belangrijke projecten. Zo lanceerden we dit jaar Power to You(th), met strategisch partner het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het programma rond het uitbannen van schadelijke praktijken, zoals meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken, draait volop in zeven landen. Het programma wordt volledig gedragen door jongeren. Zij bepalen de inhoud en komen in actie. Onze Nice Leng'ete is inmiddels een bekend voorbeeld van de kracht door en voor jongeren. Eens vluchtte ze voor haar besnijdenis, nu is zij als jonge vrouw - met de steun van Amref - een rolmodel voor andere meiden. Naast dat zij dit jaar een boek schreef, opende ze dit jaar haar eigen opvangplek waar meisjes de vrouw van hun dromen kunnen worden.

Asante Sana!

Ik wil iedereen die op welke manier dan ook het afgelopen jaar iets voor ons heeft betekend, heel hartelijk danken! Al was er veel tegenwind, we behielden samen de spirit. Hiervoor wil ik ook mijn team bedanken. Want, een groot fondsenwervingsevenement een week van tevoren verzetten of gemotiveerde fietsers moeten teleurstellen, omdat de Africa Classic voor het tweede jaar op rij door reisbeperkingen niet doorgaat, is allesbehalve leuk. Toch zijn we doorgegaan, en vonden we elke keer nieuwe manieren om onze relaties te betrekken en onze doelen te bereiken. Dat kunnen we alleen met de hulp van jullie - onze achterban - die Amref ook in deze uitdagende tijd zijn blijven steunen. Asante Sana!

Patricia Vermeulen, mei 2022

2021 in vogelvlucht

Januari

Nieuwe president komt op voor vrouwenrechten

President Biden treedt aan en trekt allereerst Trump's *Global Gag Rule* in. Een fantastisch besluit, omdat dit het einde betekent van de bezuinigingen op internationale gezondheidsprogramma's voor vrouwen.

Februari

Politieke Sekswijzer

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen vragen we aandacht voor het belang van seksuele gezondheid en rechten en lanceren we de Politieke Sekswijzer. Met deze stemwijzer vergelijken ruim 57.000 kiezers hun opvattingen over seks, relaties en intimiteit met die van 11 politieke partijen.

Maart

Presidentiële steun

Keniaanse president Kenyatta betuigt zijn steun aan onze strijd tegen meisjesbesnijdenis! Hij bezoekt een bijzondere ceremonie in Samburu waar 40 dorpsoudsten beloven dat zij zich hard zullen maken om meisjesbesnijdenis te stoppen.

April

Tijd voor MAX

Het tv-programma *Tijd voor MAX* staat op 19 april volledig in het teken van ons werk. 1 op de 2 mensen in Afrika krijgt geen goede medische zorg. Dat moet veranderen! We vragen de bijna 1 miljoen kijkers om hun steun om daarmee duizenden Afrikaanse zorgverleners op te kunnen leiden.

Mei

Opiniestuk in NRC

Hef patenten op en vaccineer Afrika, kopt het opiniestuk van onze collega Tess Vanacker in het NRC. Het klassieke argument tegen het opheffen van medicijnpatenten geldt niet tijdens een coronapandemie, betoogt ze namens Amref.

Juni

Power to You(th)

Dit jaar start *Power to You(th)* – een programma met het ministerie van Buitenlandse Zaken dat zich richt op het versterken van jongeren, met name meisjes, in zeven landen.

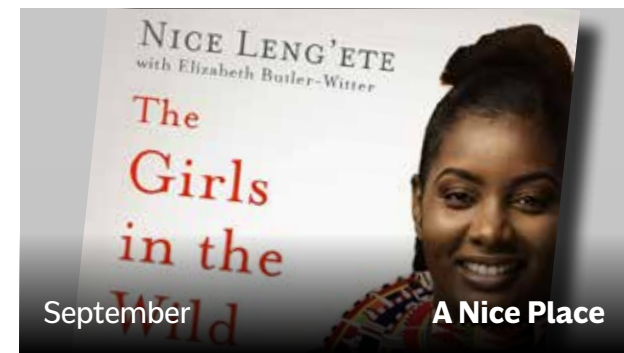
Juli **1.000 studenten**

De Amref International University in Nairobi, Kenia richt zich op het opleiden van zorgpersoneel op het Afrikaanse continent. Van verpleegkundigen tot laboranten tot managers in de zorg. De universiteit groeide in dit jaar naar ruim 1.000 studenten met zeventien verschillende nationaliteiten.

Augustus **WASH First!**

In Ethiopië ontwikkelden we voorlichtingscampagnes over het coronavirus, zorgden we voor goede watervoorzieningen en kregen mensen zeep en ontsmettingsmiddelen. Het werkt: in het gebied waar wij actief waren, letten mensen beter op hun hygiëne dan in twee omliggende gebieden. Ook was hun kennis hoger.

September **A Nice Place**

Het indrukwekkende levensverhaal van Nice Leng'ete is vanaf nu te lezen in haar boek. Nice vlucht op 8-jarige leeftijd voor haar besnijdenis. Zij groeide uit tot een voorvechtster voor vrouwenrechten. Dit jaar opent ze ook A Nice Place: een opvanghuis voor Afrikaanse meisjes die moeten vluchten voor geweld.

Oktober **Een droom komt uit!**

Een droom komt uit: ruim 65.000 Keniaanse vrouwen en hun gezinnen kunnen gebruik maken van goede, betaalbare zorg dankzij het Droomfonds-project van de Nationale Postcode Loterij.

November **Klimaatagenda**

Alleen een gezond en sterk Afrika is opgewassen tegen de schadelijke gevolgen van klimaatverandering voor de gezondheid. Daarom deelt Amref haar expertise tijdens onder andere de World Water Week én COP26, de grootste klimaattop ter wereld.

December **Dorothy**

We sluiten het jaar af met prachtige aandacht voor ons werk. Traditiegetrouw geeft VvAA ons zichtbaarheid in het magazine Arts en Auto, waarmee we ruim 110.000 Nederlandse zorgverleners bereiken. In de 'Dorothy' zoomen we in op het belang van lokale zorgverleners en de bijgevoegde mailing levert bijna € 100.000 op.

Context

“We zijn allen gelijk, maar sommigen zijn gelijkler dan anderen.” George Orwell is nog steeds actueel voor de situatie van Afrika ten opzichte van het Westen. Waar wereldwijde vijand Covid-19 in het Westen wordt bestreden met boosters, heeft Afrika, waar bijna een vijfde van de wereldbevolking woont, met gemiddeld 11% (feb 2022) de laagste vaccinatiegraad, een vaccinatietekort. Terwijl Afrika de minste broeikasgassen uitstoot wordt het continent geteisterd door de effecten van klimaatverandering, met afwisselend overstromingen en extreme droogte en nog meer armoede als gevolg. Lees hier meer over de context waarin we werken.

Gezondheid

Afrika zorgde tijdens de Olympische (Covid-19) Spelen in Tokyo niet voor grote verrassingen. Kenia en Oeganda scoorden met zes gouden medailles voor hardlopen het hoogste op de medailleschaal. Maar helaas bereikte Oeganda ook haar diepterecord, namelijk die van de langste lockdown ter wereld als het om onderwijs gaat. Na twee jaar zijn de scholen eindelijk weer open. Buurland Democratische Republiek Congo scoort met 0,1% met de laagste vaccinatiegraad ter wereld ook een ongewenst record. Maar het hele continent Afrika scoort laag als het om vaccineren gaat en dat is een wereldwijd probleem. De kans op het ontstaan van nieuwe virusvarianten wordt erdoor vergroot. Zo werd de omikronvariant voor het eerst waargenomen in Zuid-Afrika en Botswana. Dankzij initiatieven als COVAX

en een betere samenwerking tussen Afrikaanse landen stijgt de vaccinatiegraad inmiddels sneller. Het grootste obstakel blijft echter het ontvangen en verspreiden van de coronavaccins. Ondanks deze hindernissen rondom Covid-19 werden dankzij de expertise rond medische noodhulp uitbraken van onder andere ebola en cholera met succes onder controle gebracht. Een andere topprestatie is dat Afrika zelf een malariavaccin heeft ontwikkeld, waarmee 4 van de 10 malariagevallen voorkomen kunnen worden. Een absolute overwinning, want er sterven in Afrika jaarlijks nog 260.000 kinderen aan deze ziekte.

Klimaat

Gambia koerst als enige af op de vijf graden-grens van het Parijse klimaatakkoord. Dit blijkt uit onderzoek rond de Klimaatop in Glasgow. Terwijl het land verantwoordelijk is voor minder dan 0,01% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen, doet ze het meest om klimaatverandering te voorkomen. Tot nu zijn er in drieëndertig Afrikaanse landen wetten die plastic tasjes en ander single-use-plastic aan banden leggen of verbieden. Onder meer Kenia, Tanzania, en Oeganda verbieden het gebruik van plastic tasjes. Klimaatbewustzijn lijkt een logisch gevolg van het feit dat het Afrikaanse continent hard wordt getroffen door klimaatverandering. In 2021 werd in Kenia bijvoorbeeld een overstroming afgewisseld met extreme droogte die leidde tot een voedsel-, water- en elektriciteitscrisis. Vrouwen en meisjes vooral op het platteland ervaren als hoofd van het huishouden, de gevolgen van klimaatverandering als eerste. Zij zijn verantwoordelijk voor het halen van water, vaak kilometers verderop. Tijd die ze op school of werk zouden moeten doorbrengen.

Gender

Vrouwen komen op achterstand door klimaatverandering. Daarnaast blijkt net als in Nederland dat er verandering nodig is aan het klimaat op de werkvloer van (onder meer) de Afrikaanse media-industrie. Seksuele intimidatie lijkt in Afrika wijdverspreid

te zijn. In een onderzoek van *Women in News* zei de helft van de vrouwelijke journalisten die deelnamen dat ze het hadden meegemaakt. Gelukkig heeft de verkiezing van Biden geleid tot de afschaffing van de 'Global Gag Rule' (anti-abortusmaatregelen), een positieve stap in het herstellen van de inzet van de Verenigde Staten voor de gezondheid en rechten van vrouwen en meisjes wereldwijd.

Politiek

In sommige Afrikaanse landen komen nog regelmatig gewapende conflicten voor en is democratie en politieke stabiliteit niet vanzelfsprekend. Een jaar van conflict in Ethiopië heeft

duizenden doden geëist, meer dan twee miljoen mensen uit hun huizen verdreven en delen van het land tot hongersnood gebracht. In Mali, Soedan en Guinee werden regeringen omvergeworpen door het leger en er werd eenzelfde poging gedaan in Nigeria. Sinds de dood van de leider van Boko Haram, Abubakar Shekau, half mei, valt de terreurorganisatie in een rap tempo uiteen. En binnen de koninklijke Zulu-familie in Zuid-Afrika, voltrekt zich een koningsdrama over de troonsopvolging en de miljoenenenerfenis.

Weliswaar werd dit jaar geen Olympische geschiedenis geschreven door het continent Afrika, de recente gebeurtenissen

vormen een goede voedingsbodem voor Afrikaanse auteurs. Nooit eerder wonnen zij zoveel prijzen, waaronder een Nobelprijs. Afrika maakt van de ongelijkheid een kracht.

De weg naar positieve verandering

Zo dragen we bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen

Mensen in Afrika zijn gezonder en kunnen zich duurzaam ontwikkelen

Mensen kennen & claimen hun (gezondheids)rechten en hun (lokale) overheden nemen verantwoordelijkheid

Meisjes (en jongens) worden gezond volwassen, voorkomen onnodige gezondheidsrisico's en kunnen hun toekomstige dromen nastreven

Mensen ontvangen en zoeken betere (preventieve) eerstelijnszorg, ook in de afgelegen gebieden

Meisjes en jonge vrouwen zijn beschermd tegen besnijdenis, uithuwelijking en ongeplande zwangerschappen en voelen zich gesteund door hun omgeving.

Mijn lijf, mijn leven

Mensen hebben de kennis en middelen voor een gezonde levensstijl – op het gebied van hygiëne, sanitaire voorzieningen en water – waardoor ze beter opgewassen zijn tegen ziektes die te voorkomen zijn.

Schoon water, goede hygiëne

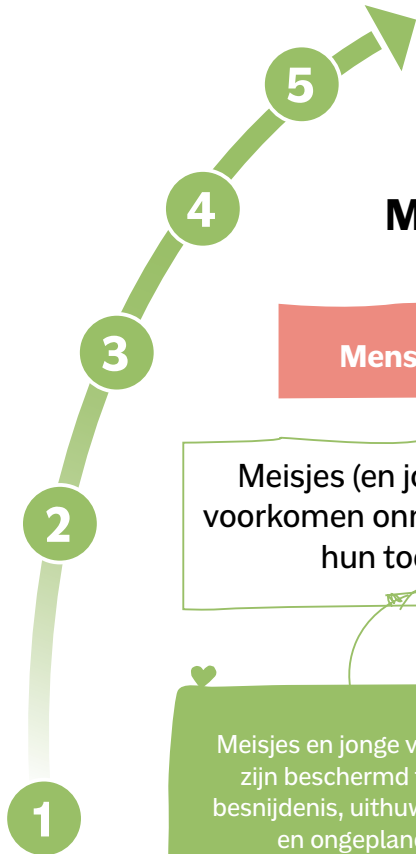
Zorgverleners krijgen de training en (professionele) ondersteuning die ze nodig hebben om vanuit ziekenhuizen en de gemeenschap goede eerstelijnszorg te bieden.

Meer goed opgeleide zorgverleners

Ziekenhuizen ontvangen inkomsten voor hun diensten en kunnen daardoor betere zorg bieden.

Medische zorg voor iedereen

Mensen zijn verzekerd en lopen daardoor niet tegen onverwachte zorgkosten aan.

Onze resultaten

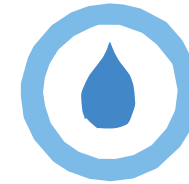
De gezondheidsprojecten in Afrika die we vanuit Nederland steunen, zijn onder te verdelen in vier thema's.

Op de volgende pagina's zetten we per thema de belangrijkste resultaten uit 2021 op een rij. Ook vertellen we meer over de context waarin we deze resultaten hebben behaald en beschrijven we de onderliggende bewijsvoering.

Mijn lijf, mijn leven

Iedereen heeft recht op een gezond en veilig leven. Voor veel meisjes en jonge vrouwen in Oost-Afrika is dit niet vanzelfsprekend. Daarom richt Amref Flying Doctors zich op problemen als armoede en ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. We willen dat alle mensen gelijke rechten hebben en deze ook kunnen claimen. Zodat problemen als tienerzwangerschappen, meisjesbesnijdenis en het voortbestaan van kindhuwelijken kunnen worden voorkomen.

Schoon water, goede hygiëne

In Oost-Afrika heeft 1 op de 4 mensen geen toegang tot schoon water. Hun drinkwater veroorzaakt vaak diarree gerelateerde ziektes zoals cholera, tyfus en dysenterie. Om dit probleem aan te pakken, zorgen we voor veilig drinkwater en riolering, en leggen we wc's aan. Ook geven we via lokale zorgverleners voorlichting over hygiëne. En we leiden mensen op tot metselaar en loodgieter, zodat zij zelf sanitaire voorzieningen kunnen bouwen. Die voorzieningen kunnen de mensen met kleine leningen vervolgens zelf aanschaffen. Hiervoor werken we samen met lokale partners, zoals de overheid en banken.

Meer goed opgeleide zorgverleners

De bevolking in Afrika groeit snel en er zijn te weinig zorgverleners. Het tekort aan medisch personeel is zelfs de grootste bedreiging voor de gezondheid van mensen in Afrika. Daarom maakt Amref Flying Doctors zich sterk voor meer en beter Afrikaans zorgpersoneel. Dit doen we door middel van opleidingen en trainingen via internet en mobiele telefoon en door medisch personeel bij te scholen.

Medische zorg voor iedereen

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat iedereen gebruik moet kunnen maken van goede medische zorg, zonder dat mensen geldproblemen of zelfs schulden krijgen. Dit doel van Universal Health Coverage (UHC) is nog lang niet voor iedereen in Afrika realiteit. Daarom werken we hard aan een goed en betaalbaar zorgstelsel. Met onze programma's zorgen we ervoor dat medische zorg toegankelijk wordt. Ook voor mensen met weinig geld.

Het coronavirus bestrijden in Afrika

Amref Flying Doctors is sinds het begin van de coronacrisis actief in het bestrijden van het virus op het Afrikaanse continent. Als grootste Afrikaanse gezondheidsorganisatie hebben we veel expertise in het bestrijden van epidemieën. Onze focus lag dit jaar op het voorkomen van nieuwe besmettingen, sterfgevallen en sociale schade als gevolg van de coronamaatregelen.

Door het gebruik van technologie in combinatie met het opleiden van zorgverleners konden we snel en gericht actie ondernemen in de strijd tegen het coronavirus. Onze flying doctors vliegen met hun team van medisch personeel naar afgelegen gebieden om zorg te verlenen. Zij nemen medisch materiaal mee, zodat ook de kleinere ziekenhuizen goed uitgerust zijn met de juiste apparatuur. Daarnaast evacueren ze besmette patiënten naar grotere ziekenhuizen in de stad om de verdere verspreiding van het virus te beperken.

Een belangrijk onderwerp dit jaar was de ongelijkheid in de wereldwijde verdeling van vaccins. Een wereldwijde crisis vraagt om een gelijke, wereldwijde aanpak. Maar in december 2021 was slechts 7,3% van de inwoners op het Afrikaanse continent volledig gevaccineerd. In een internationale campagne vroegen we hier aandacht voor. We riepen rijke landen op om te stoppen met het aanleggen van grote voorraden, het beperken van boostervaccinaties, het meer en sneller delen van doseringen en misschien wel het belangrijkste: het delen van patenten en technologie. Ten slotte riepen we Afrikaanse leiders op om zich nooit meer in een situatie als deze te laten plaatsen, waarbij het continent zo afhankelijk blijkt van anderen als het gaat om levensreddende hulp en medicijnen.

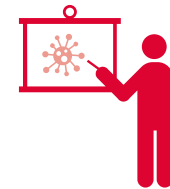
Opgeleide zorgverleners in Afrika

+325.000 zorgverleners zijn getraind in het bestrijden van het coronavirus

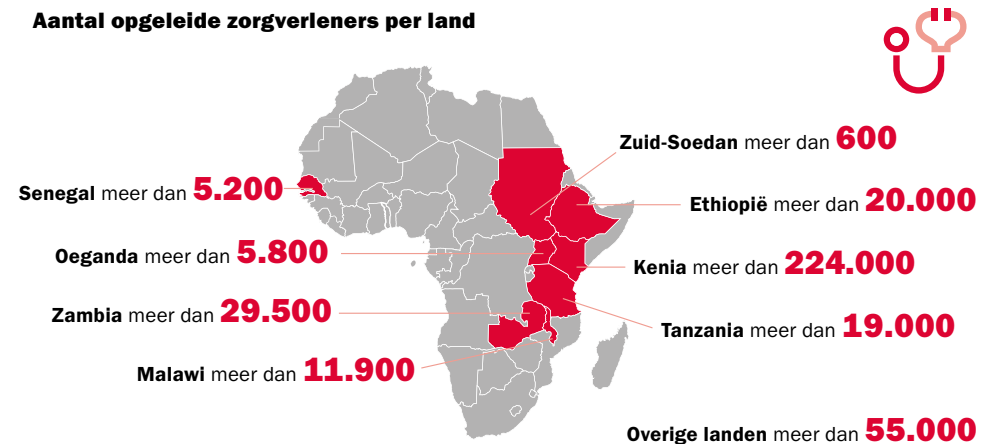

+160.000
via ons mobiele platform Leap

+165.000
via andere leermethoden

Aantal opgeleide zorgverleners per land

Meer dan 850.000
mensen via Amref
gevaccineerd in Kenia,
Oeganda en Tanzania

Meer dan 160.000 zorgverleners
uitgerust met persoonlijke beschermingsmiddelen

Aantal mensen bereikt met activiteiten op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne:
+4.9 miljoen

Deze resultaten gaan over de periode van maart 2020 tot en met december 2021

Mijn lijf, mijn leven **Opvallende resultaten**

Ruim **15.000 mensen** kregen **seksuele voorlichting**, waarvan **85% jongeren**. Het percentage Senegalese meisjes onder de 18 dat zwanger werd daalde de afgelopen twee jaar met maar liefst 12%, van 23% in 2019 naar 11% in 2021. In Kenia doorliepen **300 meisjes** een **alternatief ritueel voor meisjesbesnijdenis**. In Ethiopië zijn onder het programma Power to You(th) **27 lokale jongerengroepen** opgezet, waar in totaal **945 jongeren** aan deelnemen. In Oeganda bereikten we **3 miljoen mensen** via de radio met informatie over hygiëne en seksuele gezondheid.

A Nice Place

Kenia – Op Wereldmeisjesdag, 11 oktober, werd 'A Nice Place' officieel geopend. Hiermee werd de droom van onze collega en vrouwenrechtenambassadeur Nice Leng'ete werkelijkheid. A Nice Place biedt jaarlijks een veilige plek aan 100 meisjes die moeten vluchten voor geweld of uithuwelijking. Naast het opvangtehuis is er ook een leiderschapsprogramma. De opleiding bestaat uit praktische vakopleidingen (zoals in programmeren en landbouw) zodat de meisjes economisch zelfstandig kunnen worden. Ze volgen ook diverse trainingen op het gebied van lifeskills, ondernemerschap en leiderschap. Zo kunnen deze meisjes in hun eigen gemeenschap de rolmodellen van de toekomst worden.

In de eerste drie maanden na de opening zijn direct al dertien meisjes opgevangen. De meesten konden na een intensief reïntegratietraject worden herenigd met hun gezin. Ook heeft A Nice Place 71 kinderen, zowel jongens als meisjes, voorgedragen voor een beurs om hun basis- of middelbare school te kunnen afmaken. In december zijn tot slot 54 meisjes geselecteerd die in januari 2022 starten met het leiderschapsprogramma.

Power to You(th)

Diverse landen – Dit jaar startte ons Power to You(th)-programma met het ministerie van Buitenlandse Zaken, gericht op het uitbannen van schadelijke praktijken, ongewenste zwangerschappen en seksueel- en gendergerelateerd geweld. Samen met partners Rutgers en Sonke Gender Justice is het onze ambitie om lokale maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor betere seksuele gezondheid en rechten in Kenia, Oeganda, Ethiopië, Malawi, Senegal, Ghana en Indonesië te versterken en jongeren een stem te geven.

In dit eerste jaar van het programma is er in alle landen onder meer een nulmeting uitgevoerd om de huidige situatie in kaart te brengen. In Ethiopië zijn 27 lokale jongerengroepen opgezet, waar in totaal 945 jongeren aan deelnemen. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor kwetsbare jongeren, zoals jonge meisjes van het platteland en jongeren met een handicap. Met de jongerengroepen gaan we in gesprek over gevoelige thema's als seksueel en gendergerelateerd geweld, zwangerschap en anticonceptie. Het doel is om deze jongerengroepen in de komende jaren te versterken, zodat zij niet alleen voor hun eigen rechten, maar ook voor die van andere jongeren kunnen opkomen.

In dit eerste jaar is ook hard gewerkt aan het versterken van de relaties met lokale en nationale overheden. In Kenia wordt al jaren succesvol samengewerkt met een zogeheten *youth parliament*. Dit is een platform waar jongeren, ondersteund door Amref, samenkomen met politieke leiders en overheidsfunctionarissen om te discussiëren over thema's die hen direct aangaan. In 2021 zijn we erin geslaagd om dit model ook in twee andere regio's uit te rollen. Ook in Senegal vroeg het Power to You(th)-team bij parlementsleden aandacht voor het belang van meer jongerenparticipatie in de lokale politiek. Een vliegende start voor Power to You(th) dus.

Erripo Oontoyie - 'Bescherm de meisjes'

Kenia – In dit programma werken we aan een gezonde toekomst voor 2.500 Masai-meisjes, zonder besnijdenis. Met 25 gemeenschappen in Kajiado en Narok verbeteren we de toegang tot veilig drinkwater, zorgen we voor goede hygiëne en beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen. We bouwen hiermee voort op eerdere programma's en resultaten waarin we steeds duidelijker het positieve effect van het verbeteren van de toegang tot schoon drinkwater op de algehele gezondheid en leefomgeving van de Masai kunnen aantonen. Dit geeft het vertrouwen om gevoelige onderwerpen als meisjesbesnijdenis, kindhuwelijken, en seksueel- en gendergerelateerd geweld bespreekbaar te maken. In totaal hebben we in 2021 met het project 7.014 mensen bereikt, waarvan 913 mannen, 1.484 vrouwen, 2.106 jongens en 2.501 meisjes.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Mijn lijf, mijn leven

Kom op voor tienermeisjes in Malawi

Malawi – In 'Kom op voor tienermeisjes in Malawi' werken we aan een gezondere en kansrijkere toekomst voor meisjes in de regio Mangochi. Over een periode van vijf jaar gaven we voorlichting aan 600 sleutelfiguren, 8.000 mensen in de gemeenschap en 13.000 jongeren. We zijn erin geslaagd om, met de hulp van jongeren en belangengroepen, lokale wetten op te stellen die jongeren beter beschermen tegen kindhuwelijken en tienerzwangerschappen. Belangrijke sleutelfiguren, zoals de dorpsoudsten, zorgen ervoor dat deze wetten worden nageleefd. Ook begrijpen zij nu waarom het schadelijk is als meisjes jong worden uitgehuwelijkt of zwanger raken. De dorpschoufden hebben besloten dat de activiteiten doorgaan nu het project van Amref is afgerond, wat aantoonst dat onze aanpak duurzaam is en op lange termijn voor verbetering zal zorgen. Ook geeft 97% van de jongeren in ons eindonderzoek aan dat ze goede kennis en toegang hebben tot de seksuele en reproductieve zorg die ze nodig hebben, een stijging van 10% sinds de start van het project. Een mooi voorbeeld hiervan is dat er in ziekenhuizen nu een veilige ruimte is, met eigen ingang. Zo kregen in 2021 bijna 1.000 jongeren toegang tot voorbehoedsmiddelen.

Dat verandering op andere gebieden langzaam gaat en wordt beïnvloed door allerlei andere factoren (waaronder Covid-19) blijkt uit de beperkte daling in het percentage kindhuwelijken, van 19% naar 17,3%, en tienerzwangerschappen in het gebied, van 29% naar 27,2% tussen 2016 - 2020. De cijfers mogen het dan nog wel niet aantonen, maar in de gemeenschappen is men hoopvol: "Ik heb kindhuwelijken ontmanteld zien worden, meisjes terug naar school zien gaan en politie overtreeders zien oppakken."

Een gezonde toekomst voor meisjes in Senegal

Senegal – Dit project in Sédhiou Senegal, een van de armste regio's van de wereld, richt zich op het tegengaan van schadelijke praktijken zoals meisjesbesnijdenis. We geven voorlichting aan de hele gemeenschap want we weten dat dit cruciaal is voor zo'n ingrijpende cultuurverandering. Denk aan lokale leiders, leraren, voormalig besnijdsters, journalisten en natuurlijk jongens en meisjes. Het project liep dit jaar af en in totaal trainden we 100 lokale leiders, 60 middelbareschoolleraren en 600 leerlingen. Zij kregen de kennis en vaardigheden om op hun beurt het verhaal verder te brengen en voorlichting te geven in hun dorpen en scholen. Ook trainden we 25 voormalig besnijdsters om in gesprek te gaan met andere vrouwen die nog steeds besnijdenissen uitvoeren. Daarnaast hebben we 30 journalisten getraind, die ervoor zorgden dat de toegang tot informatie en diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid aanzienlijk is verbeterd. Mede door het project is het aantal kindhuwelijken op middelbare scholen in Sédhiou met 7% gedaald en is er een afname in seksueel en gendergerelateerd geweld en meisjesbesnijdenis. Op de scholen die actief deelnamen aan het project, is het aantal meisjes dat zwanger werd met de helft gedaald. Ook het aantal meisjes dat door hun zwangerschap van school gaat is afgenomen met 3%.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Minder tienerzwangerschappen door goede watervoorzieningen in Oeganda

Oeganda – In dit nieuwe project zorgen we in het afgelegen gebied Amuru voor schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen met als uiteindelijke doel om het aantal tienerzwangerschappen in dit gebied aan te pakken. En dat is hard nodig, want het gebied kent het hoogste percentage tienerzwangerschappen (12%) in de regio. Tegelijkertijd kampt het Amuru-district met een enorm tekort aan schoon water en sanitaire voorzieningen. Slechts 1 op de 2 mensen heeft toegang tot schoon water of een wc. Omdat meisjes en vrouwen verantwoordelijk zijn voor het halen van water moeten zij vaak uren lopen om water te halen over onveilige wegen. Tijd die ze eigenlijk aan school of werk moeten besteden. Door onder meer nieuwe waterpunten en sanitaire voorzieningen aan te leggen bij huishoudens, scholen en ziekenhuizen hoeven de meisjes in dit district niet zo ver meer te lopen en lopen ze minder risico op seksueel geweld.

Het afgelopen jaar hebben we in Amuru 29 dorpsbijeenkomsten georganiseerd en gingen we het gesprek aan met lokale autoriteiten. En we gingen daarnaast het gesprek aan met lokale autoriteiten. We trainden 15 lokale zorgverleners en 30 jongeren- en vrouwengroepen om in hun gemeenschap het gesprek aan te gaan over goede hygiëne en gevoeligere onderwerpen als seksuele voorlichting. Tot slot hebben we in 2021 maar liefst 3 miljoen mensen in het gebied bereikt via radiocampagnes waarbij mensen werden voorgelicht over hygiëne over seksuele gezondheid.

De komende jaren zullen we verder lobbyen bij lokale overheden om geld vrij te maken voor de aanleg van waterpunten en sanitaire voorzieningen en voor het beschikbaar stellen van voorbehoedsmiddelen. Daarnaast zullen we benadrukken hoe belangrijk voorlichting over goede hygiëne en seksuele voorlichting is.

Centre of Excellence (CoE)

Diverse landen – De CoE is een internationale werkgroep die zich richt op het uitbannen van meisjesbesnijdenis voor 2030. De werkgroep heeft het afgelopen jaar gewerkt aan de ontwikkeling en het testen van onze digitale monitoringstool 'Tracking the Girls'. Hiermee blijven we de meisjes volgen die niet zijn besneden en het alternatieve ritueel hebben doorlopen. Monitoren is belangrijk om te weten of deze groep beschermd blijft tegen schadelijke praktijken. Twee keer per jaar worden de meisjes opgezocht door een lokale zorgverlener die data verzamelt over de gezondheid, het welzijn en de ontwikkeling van het meisje. Wanneer blijkt dat het meisje extra ondersteuning of zorg nodig heeft, wordt zij doorverwezen. Op deze manier houden wij de gezondheid van het meisje in de gaten. Daarnaast gebruiken we de verzamelde data voor het optimaliseren van onze projecten en aanpak.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Gamechanger

Dr. Jane

“Onze grootste uitdaging was het overtuigen van de besnijders”

Dr. Jane Sempeho was tot voor kort projectmanager bij Amref in Kilindi, een afgelegen gebied in Tanzania waar meisjesbesnijdenis nog altijd veel voorkomt. Mede dankzij haar inzet hebben de dorpsoudsten uit Kilindi onlangs een verklaring getekend waarin staat dat zij zich vurig zullen inzetten om meisjesbesnijdenis te stoppen. Een mijlpaal voor meisjesrechten.

“Meisjesbesnijdenis is een gruwelijke en pijnlijke traditie”, zegt dr. Jane. “Ik heb veel meisjes pijn zien leiden en daarom zet ik mij in om dit te stoppen.” Als projectmanager bij Amref Flying Doctors werkte ze nauw samen met de Masai om het alternatieve ritueel voor meisjesbesnijdenis te organiseren. Daarnaast doet zij onderzoek naar vrouwenrechten en schrijft ze artikelen voor Afrikaanse nieuwssites.

Overtuigen besnijders

“Onze grootste uitdaging was het overtuigen van de besnijders”, zegt dr. Jane. Het besnijden van meisjes is een businessmodel voor deze vrouwen en dus moeten ook zij geholpen worden met het vinden van een andere bron van inkomsten. Elke besnijdenis levert een besnijder ongeveer € 5 aan inkomsten op. Dit omdat de ingreep en daarmee haar beroep als eervol wordt gezien. Je helpt immers een meisje naar volwassenheid. Dr. Jane vertelt: “Daarom is het zo moeilijk om deze vrouwen te overtuigen. Maar dankzij Amref’s jarenlange inzet en voorlichting in dit gebied is het ons toch gelukt.”

Samenwerken

Dr. Jane werkt ook al meer dan tien jaar nauw samen met de lokale overheid van Kilindi. Deze samenwerking is essentieel

om meisjesbesnijdenis te stoppen omdat het een krachtig signaal is als politici zich publiekelijk tegen deze schadelijke praktijk uitspreken. Ook kunnen zij extra druk uitoefenen via wet- en regelgeving.

“In oktober 2020 hebben we een rechtszaak aangespannen tegen ouders die hun dochter hebben laten besnijden”, vertelt dr. Jane. “De rechtszaak hebben we gewonnen en de ouders zijn veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf. De vervolging is een sterk signaal voor andere ouders in dit gebied die denken dat ze de wet kunnen omzeilen.”

Persoonlijk hoogtepunt

Volgens dr. Jane is het overtuigen van de mannen – met name de dorpsoudsten – essentieel: de oude mannen hebben veel aanzien in het dorp. Ik heb eindeloze gesprekken met hen gevoerd.”

Na jarenlange volharding wist dr. Jane tot de mannen door te dringen. Haar persoonlijke hoogtepunt is dat verschillende dorpsoudsten uit zes gebieden nu gezamenlijk een verklaring hebben ondertekend waarin staat dat ze zich in zullen zetten om meisjesbesnijdenis te stoppen. Dr. Jane: “Voor mij staat deze verklaring echt symbool voor vrijheid en overwinning. Het is een mooie stap in de goede richting.”

Schoon water, goede hygiëne **Opvallende resultaten**

Ondanks corona en de extreme droogte in verschillende Afrikaanse landen hebben we maar liefst 4,9 miljoen mensen **bereikt met ons werk** op het gebied van schoon water, sanitatie en goede hygiëne. **27.455** mensen kregen **toegang tot** schoon water en **46.685** gezinnen lieten een veilig toilet bouwen. Hierdoor hebben nu **246.442** mensen veilige sanitaire voorzieningen in de buurt. We hebben ruim **650.000** mensen bereikt met onze **voorlichting** en **500.000** Ethiopiërs hebben betere kennis over corona en goede hygiëne.

 Schoon water, goede hygiëne**WASH First**

Meerdere landen – In WASH First, een project van het WASH SDG Consortium met Plan International, SNV en WAI (Wash Alliance International), werken we aan het bestrijden van het coronavirus in Ethiopië, Oeganda en Kenia. In de Oegandese steden Arua en Yumbe bereikten wij het afgelopen jaar ruim 1,5 miljoen mensen met voorlichtingscampagnes over het coronavirus. 50.000 mensen werden voorgelicht via face-to-face contact en ruim 90.000 mensen werden bereikt via radiocampagnes. In Ethiopië kregen in de gebieden Negele Arsi en Shashamene 120.000 mensen goede watervoorzieningen om hun handen te wassen. En ruim 100.000 mensen kregen de beschikking over zeep en ontsmettingsmiddelen om zich beter te wapenen tegen het virus.

Deze totaalaanpak lijkt zijn vruchten af te werpen, want onderzoek van het Internationale Water en Sanitatie Centrum (IRC) laat zien dat mensen in het gebied waar wij actief waren, beter op hun hygiëne letten dan in twee omliggende gebieden waar het onderzoek is uitgevoerd. Ook is hun kennis over het coronavirus 8% hoger. Hierdoor hebben 500.000 Ethiopiërs betere kennis over corona en goede hygiëne.

Microfinanciering voor schoon water en een goede hygiëne

Meerdere landen – Drie op de vijf mensen hebben geen toegang tot wc's. Hierdoor ontstaan watergerelateerde ziektes zoals diarree en tyfus. Binnen ons programma 'Microfinanciering voor schoon water en goede hygiëne', ook wel bekend als FINISH Mondial, werken we samen met onze partners WASTE en Aqua for All, aan veilige wc's voor mensen in zes landen. Dit zijn Oeganda, Kenia, Tanzania, Ethiopië, India en Bangladesh. Amref richt zich daarbij op de vier Afrikaanse landen. We laten mensen inzien hoe belangrijk een wc is voor een gezonde en sterke ontwikkeling. Als mensen vervolgens een wc willen laten bouwen, bieden we via financiële instellingen kleine leningen aan waarmee ze dat kunnen doen. Hierbij zorgen wij ervoor dat we juist ook diegenen bereiken die niet altijd als eerste hierover mogen beslissen, zoals mensen met een beperking en de vrouwen binnen het gezin. Ondertussen worden er metselaars en loodgieters opgeleid die deze wc's van hoge kwaliteit kunnen bouwen en onderhouden. Daarnaast wordt bij deze nieuwe wc's de ontlasting opgevangen en gebruikt als mest voor de agrarische sector. Hierdoor ontstaat er een circulaire economie.

In 2021 kreeg het consortium € 20 miljoen van het ministerie van Buitenlandse Zaken om tot en met 2025 twee miljoen toiletten te bouwen. In 2021 zijn er 45.500 toiletten gebouwd in de vier Afrikaanse landen waar het programma actief is. Daarvan profiteren ruim 225.000 mensen. Hiervoor is € 3 miljoen aan leningen verstrekt en huishoudens hebben zelf € 6,1 miljoen geïnvesteerd.

Duurzame watervoorziening, sanitatie en hygiëne

Meerdere landen – Onder de paraplu van het WASH SDG Consortium, met Plan International, SNV en WAI (WASH Alliance International), is Amref actief in drie van de zeven landen waar dit programma loopt. In Oeganda, Tanzania en Ethiopië heeft Amref in 2021 1.168 wc's gebouwd. Hier profiteren 5.840 mensen van. Daarnaast hebben 9.331 mensen een betere watervoorziening en kunnen 2.070 mensen een betere hygiëne toepassen. Ons onderzoek naar de impact laat bemoedigende resultaten zien. Het aantal mensen dat toegang heeft tot water en een goede basishygiëne is sterk toegenomen sinds het begin van het programma. Daarnaast zijn ook de systemen verbeterd, bijvoorbeeld beleid, marktontwikkeling, institutionele capaciteit en gendergelijkheid met betrekking tot het nemen van beslissingen. Dit maakt de ontwikkeling van de voorzieningen duurzaam. Tijdens de Stockholm International Water Week heeft het consortium in vijf sessies haar ervaringen gepresenteerd.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl.

 Schoon water, goede hygiëne**Schoon water en goede hygiëne in en rond de school**

Ethiopië – In 2021 startte ons nieuwe project in Ethiopië genaamd 'Schoon water en goede hygiëne in en rond de school'. Het project richt zich op betere toegang tot water en veilige wc's op twintig scholen en hun omgeving. Er is speciale aandacht voor meisjes die menstrueren. Vaak hebben zij geen plek om zich te kunnen verschonen waardoor zij maandelijks school missen.

Ondanks dat het programma net is opgestart hebben twee scholen al nieuwe wasbakken, wc's en verschoonkamers waardoor 4.193 jongens en meisjes veilig drinkwater hebben op hun school en 1.771 meisjes een veilige plek hebben waar ze zich kunnen verschonen als ze menstrueren. Daarnaast is er in de wijk Bishoftu een zogenaamde kiosk aangelegd, waarmee 1.800 mensen toegang kregen tot een wc, douche en waterpunt. De kiosk wordt geleid door jongeren die hiermee ook een inkomen verdienen.

WaterStarters: duurzame oplossing voor schoon drinkwater in Kenia

Kenia – In Kenia heeft 1 op de 4 mensen géén schoon water. Meer dan de helft van de bevolking op het platteland haalt water uit vervuilde meren, rivieren of vijvers. Dit vervuilde water maakt mensen ziek. Diarree is doodsoorzaak nummer twee bij kinderen onder de vijf jaar.

Samen met MegaGroup wil Amref deze problemen aanpakken onder de naam WaterStarters. In 2021 zijn we gestart met een pilot en hopelijk kunnen we het programma de komende jaren verder uitrollen. Met WaterStarters willen we Keniaanse mensen in afgelegen gebieden toegang geven tot schoon drinkwater en ondertussen ondernemers en watercomités stimuleren om in water te investeren. De ondernemers leggen waterpunten met zonnepanelen aan en watercomités beheren deze. De gemeenschap betaalt vervolgens maandelijks een kleine vergoeding voor het water dat ze gebruiken. Dit doen ze via hun mobiel of via prepaidmeters op de waterpompen. Deze eigen bijdrage zorgt voor sterk eigenaarschap binnen de gemeenschappen en duurzaamheid van het watersysteem.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl.

Gamechanger

Lokale zorgverlener Shemsya

“Het is cruciaal dat gemeenschappen de noodzaak van gedragsverandering inzien”

Shemsya is een lokale zorgverlener in Oromia, Ethiopië. Ze werkt de klok rond om de gezondheid van haar dorpsbewoners te waarborgen. Dit doet ze met veel passie en overtuiging. En nu, in tijden van corona, is haar werk extra belangrijk om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Shemsya gaat dan ook onvermoeibaar door.

Shemsya werkt hard om haar dorpsgenoten - naast corona - te beschermen tegen terugkerende uitbraken van ziekten als cholera en tyfus die vaak het gevolg zijn van een gebrek aan schoon drinkwater, hygiëne en sanitaire voorzieningen. Volgens haar is er niet alleen een tekort aan goede voorzieningen, maar zijn de gemeenschappen in het gebied zich ook te weinig bewust van het belang ervan.

Impact van Covid-19

“Het is door corona nog duidelijker geworden hoe cruciaal het is dat gemeenschappen de noodzaak van gedragsverandering inzien”, onderstreept Shemsya. “Samen met andere lokale zorgverleners kreeg ik van Amref voorlichting over wat je het beste kunt zeggen om bewoners bewust te maken van de noodzaak van schoon drinkwater, toiletten, handen wassen én het belang van het samen onderhouden van waterpunten en openbare toiletten”, vervolgt ze.

Lokale zorgverleners als Shemsya zijn de spil van de gemeenschap. Om deze reden worden zij en andere zorgverleners door Amref en haar partners ook getraind op de zogenoemde ‘marketingkant’ van hun werk. Ze leren hoe ze mensen in hun gemeenschap kunnen motiveren om veilige wc’s en wasbakken te bouwen.

“De kennis en ervaring die wij als zorgverleners op hebben gedaan heeft uiteindelijk geleid tot de beoogde bewustwording rond het verbeteren van wc’s, goede hygiëne en het beheer van waterfaciliteiten”, besluit Shemsya trots.

Meer goed opgeleide zorgverleners **Opvallende resultaten**

Ruim **1.000 studenten** met **17 nationaliteiten** studeren aan onze universiteit in Kenia. We hebben in totaal **325.000 zorgverleners** opgeleid in de strijd tegen het coronavirus in Afrika. **Meer dan 160.000 zorgverleners** werden uitgerust met persoonlijke beschermingsmiddelen. In 2021 leren **4.373 lokale zorgverleners** in Malawi via ons mobiele platform. In Zambia bezoekt inmiddels **97,9%** van de vrouwen een ziekenhuis tijdens hun zwangerschap.

Meer goed opgeleide zorgverleners**Closing the Gap**

Zambia – In 2021 hebben we het project 'Closing the Gap' in Zambia afgerond. In dit vijfjarige programma, gericht op veilige geboortes voor moeder en kind door het trainen van verlos- en verpleegkundigen, hebben we in totaal 3.773 zorgverleners getraind in de districten Ndola en Kitwe. In 2021 zijn de laatste 775 zorgverleners getraind, niet alleen om hun kennis te vergroten maar ook om aandacht te vragen voor respectvolle communicatie richting patiënten. Met een mooi resultaat: bijna alle vrouwen (97,9%) in deze regio's bezoekt inmiddels een ziekenhuis tijdens hun zwangerschap, en ontvangen daar zorg van goede kwaliteit.

Leren voor Leven

Zambia – In Zambia overlijdt 1 op de 400 moeders bij de geboorte. De belangrijkste oorzaak? Het tekort aan goed opgeleide verlos- en verpleegkundigen. Daarom moeten er snel meer goed opgeleide zorgverleners komen. In 'Leren voor Leven', een project dat in 2021 is gestart, richten we ons op zowel het bijscholen als opleiden van verlos- en verpleegkundigen in Zambia. Zo pakken we de twee grootste uitdagingen aan: het chronische tekort aan zorgpersoneel, én het vergroten van de kennis onder bestaande zorgverleners. Dit laatste is ook hard nodig, want 60% van de bestaande zorgverleners moet bijgeschoold worden om hun diploma te kunnen behouden. Dit doen we via blended learning, een combinatie van e-learning en praktijkbegeleiding. In dit driejarige programma willen we 1.200 zorgverleners opleiden en bijscholen, waarna 1,35 miljoen mensen kunnen profiteren van goede zorg.

Dit jaar werkten we vooral aan de basis om het programma goed uit te kunnen rollen, en gingen we in gesprek met belangrijke partijen als de Zambiaanse beroepsvereniging voor verpleegkundigen, opleidingsinstituten en de overheid. Ook voerden we een nulmeting uit, om de voortgang goed te kunnen meten.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Digitaal leren Ethiopië

Ethiopië – Voor de coronacrisis vond onderwijs in Ethiopië nog vooral plaats in de klaslokalen. In 2020 startten we een onderzoek naar digitaal leren, om de behoefte van zorgverleners naar deze opleidingsmethode in kaart te brengen. Met digitaal leren kunnen we een grote impact maken omdat we op deze manier meer zorgverleners kunnen bereiken in een kortere tijd, tegen lagere kosten. Voor zorgverleners zijn er ook grote voordelen: ze kunnen studeren op een moment dat hun goed uitkomt en hoeven niet weg uit hun gemeenschappen, waardoor zij de hard nodig zorg kunnen blijven bieden.

De resultaten zijn veelbelovend: de zorgverleners hebben veel interesse in digitale leermiddelen. Ook opleidingsinstituten staan open voor online onderwijs. De Ethiopische overheid ziet een belangrijke rol weggelegd voor organisaties als de onze om digitale leerplatformen te ontwikkelen en nationaal uit te rollen. Belangrijke uitdagingen die we moeten overwinnen zijn de onbetrouwbare infrastructuur, zoals elektriciteit en internet, en het ontbreken van financiële middelen om elke zorgverlener digitaal onderwijs te kunnen bieden.

Het onderzoek is mogelijk gemaakt door de Elsevier Foundation en de Philips Foundation en de bevindingen worden meegenomen bij de ontwikkeling van nieuwe programma's in Ethiopië.

Amref International University (AMIU)

Diverse landen – Het afgelopen jaar zijn de eerste ruim 100 studenten geslaagd voor de bacheloropleiding 'Community Health Practice'. De universiteit groeide in dit jaar naar ruim 1.000 studenten met zeventien verschillende nationaliteiten. Professor dr. Joachim Osur, die al jaren werkzaam is als technisch directeur op het hoofdkantoor van Amref in Nairobi, is dit jaar rector geworden van de universiteit.

Meer goed opgeleide zorgverleners

Malawi Guardians

Malawi - De 'Malawi Guardians', oftewel lokale zorgverleners, vormen letterlijk de kern van de Malawische gezondheidszorg. Vaak zijn zij het eerste en soms zelfs het enige aanspreekpunt voor de bevolking in grote delen van het land. Ze geven voorlichting over gezondheid en hygiëne, en herkennen de eerste symptomen van veel voorkomende ziekten. Ze informeren zwangere vrouwen over het belang van vaccinaties, en geven baby's een veilige start. En ze verwijzen mensen door naar een ziekenhuis wanneer dat nodig is.

De Malawi Guardians zijn opgeleid via Leap, onze mobiele app die op de simpelste mobiele telefoon werkt. Hiermee hebben zij ook tijdens hun werkzaamheden de kennis en hulp bij zich die ze nodig hebben.

Het coronavirus heeft ook in dit programma voor de nodige uitdagingen gezorgd. Maar al snel werd duidelijk dat een mobiel platform zoals Leap ook kansen bood. Zo konden we via deze app grote groepen zorgverleners op afstand trainen in de strijd tegen het coronavirus.

In het derde en eveneens laatste jaar van dit mooie programma, gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij, zijn 2.939 zorgverleners gestart met leren via Leap. Hiermee kwam het totale aantal gebruikers op 4.373 te liggen.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Gamechanger

Verloskundige Dorcas

Duizenden zorgverleners zetten zich al meer dan twee jaar in om het coronavirus te bestrijden. Dorcas Nabwire is een van hen. Ze werkt als verloskundige in Kibera, een van de grootste sloppenwijken ter wereld.

Dorcas omschrijft het afgelopen jaar als een heftige periode. "Ik ben dagelijks bang om besmet te raken met het virus", zegt ze. "Een van mijn dierbare collega's is overleden aan de gevolgen van corona. Ze was ook nog zwanger dus het is echt een triest verhaal." In totaal is slechts 11% van alle coronavaccins in Afrika beland. Hierdoor zijn zorgverleners zoals Dorcas nauwelijks beschermd.

Iedereen verdient goede zorg

In het ziekenhuis biedt Dorcas zorg aan zwangere vrouwen, moeders en pasgeboren baby's. De meeste patiënten zijn jonge meisjes van 17 tot 26 jaar. "In een sloppenwijk zoals Kibera is dit eerder de norm dan een uitzondering", zegt ze. "Soms zijn de meisjes zelfs zwanger van hun derde of vierde kind. Daarom geef ik veel voorlichting over het gebruik van anticonceptie en veilig vrijen zodat de meisjes weten dat ze zwanger kunnen raken."

Dorcas werkt ook veel samen met lokale zorgverleners. Ze zegt daarover: "Gelukkig

traint Amref lokale zorgverleners die de sloppenwijk ingaan om de zwangere vrouwen voorlichting te geven. Zij houden de vrouwen goed in de gaten. Als er iets niet goed gaat tijdens de zwangerschap of na de bevalling sturen ze de vrouwen door naar mij. Ook geven ze voorlichting over het belang van prenatale zorg. Hierdoor kunnen we moeder- en kindsterfte tegengaan."

Dorcas is trots op haar werk: "Ik heb altijd al mensen willen helpen en ik ben vereerd dat ik zo mijn omgeving gezond kan houden. Mijn aandacht gaat in het bijzonder uit naar de vrouwen uit de wijk. Ik vind het belangrijk dat zij gebruik kunnen maken van goede zorg want ik weet dat ze het niet makkelijk hebben. Ze waarderen mijn hulp en luisteren naar mijn advies.

Ik wist al op jonge leeftijd dat ik verloskundige wilde worden. Het moment dat een moeder van een gezonde baby bevalt is werkelijk niet te beschrijven. Het is simpelweg het mooiste wat er is."

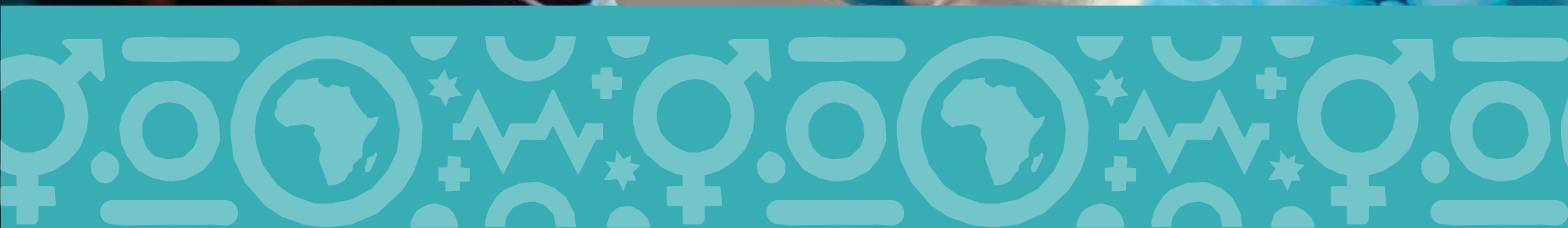
"Mijn werk is simpelweg het mooiste wat er is"

Medische zorg voor iedereen **Opvallende resultaten**

In Kenia meldden zich bijna **29.000 vrouwen** aan voor een zorgverzekering, nadat hun lokale zorgverlener hen hierover informeerde. De Keniaanse overheid betaalde de zorgverzekering van **1.200 arme gezinnen**, en nam **een wet** aan om zorgverleners uit te betalen voor hun belangrijke werk én ook hun zorgverzekering te dekken. Amref's Group CEO Githinji Gitahi mocht Amerikaanse president Biden en andere wereldleiders toespreken over **vaccinatiegelijkheid** in Afrika.

i-PUSH, een gezonde revolutie

Kenia – Voor te veel mensen in Afrika is gezondheidszorg een luxe. Laat staan goede zorg. Tegelijkertijd is er ook veel vooruitgang. De opkomst van de mobiele telefoon heeft tot een ongekende revolutie geleid. Amref Flying Doctors en PharmAccess werken samen aan i-PUSH (Innovative Partnership for Universal Sustainable Healthcare): goede zorg direct beschikbaar voor vrouwen en hun gezinnen via hun mobiele telefoon. Dit project is een Droomfondsproject van de Nationale Postcode Loterij.

In oktober 2021 kwam de droom uit: 65.000 vrouwen en hun gezinnen sloten zich over een periode van vijf jaar aan bij een zorgverzekering, waardoor in totaal meer dan 131.000 mensen verzekerd zijn van betaalbare zorg van goede kwaliteit.

In 2021 sloten 28.818 vrouwen een zorgverzekering af voor zichzelf en hun gezin, dankzij de goede voorlichting van de lokale zorgverleners die wij opleiden. In totaal profiteren hier meer dan 45.000 mensen van. Met die verzekering kunnen zij meteen naar een ziekenhuis in de buurt, zonder eerst te moeten sparen voor de doktersrekening.

Lokale zorgverleners, waarvan er inmiddels al ruim 2.600 zijn opgeleid, geven de gezinnen bovendien voorlichting, behandelen veelvoorkomende ziektes en sturen mensen door naar een ziekenhuis als dat nodig is. Dit jaar trainden we bijna 1.000 nieuwe zorgverleners. Daarnaast bieden we de door ons ontwikkelde technologieën aan de Keniaanse overheid aan, zodat zij deze ook kunnen gebruiken als het project is afgelopen.

Tot slot zijn we trots op dat de lokale overheid van Nairobi een wet heeft aangenomen waarmee er beter voor lokale zorgverleners wordt gezorgd: zij worden nu betaald voor hun diensten en krijgen hun zorgverzekering van de overheid. Ook wordt er meer overheidsgeld vrijgemaakt voor gezondheidszorg.

Samen sterk: zorg voor iedereen in Makueni

Kenia – Sinds 2017 werken Amref, Philips en de lokale overheid in het district Makueni in Kenia aan een geïntegreerd zorgmodel in drie lokale ziekenhuizen. Met als doel het zorgstelsel op een duurzame manier te verbeteren.

Wij trainen lokale zorgverleners. Zij geven de inwoners van Makueni voorlichting over gezondheid en geven basiszorg. Indien nodig verwijzen zij mensen door naar het ziekenhuis. Eenmaal daar krijgen de mensen er de zorg die ze nodig hebben, want er werken - dankzij Amref - goed opgeleide verpleeg- en verloskundigen. Philips zorgt vervolgens voor hoogwaardige apparatuur en de lokale overheid regelt de infrastructuur van de ziekenhuizen en het aannemen van goed opgeleid medisch personeel.

Met het verbeteren van de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg stijgt de vraag en de bereidheid van huishoudens om zich te verzekeren. Door meer zorg te leveren en beter te declareren bij de verzekering, stijgen de inkomsten van de klinieken, waarmee de financiering voor de verbetering van klinieken kan worden afgelost.

Na een succesvolle pilot in Makueni waarin meer mensen het ziekenhuis weten te vinden, meer prenatale onderzoeken zijn uitgevoerd en maar liefst 80% meer vrouwen bevielen in de veilige omgeving van een ziekenhuis, wordt het tijd om dit model op te schalen, zowel binnen Makueni als in andere districten in Kenia. Hier is het afgelopen jaar hard aan gewerkt. We zijn in gesprek met tien verschillende districten in Kenia en onderzoeken samen of dit model ook bij hen werkt. Ons doel is om in 2022 in twee districten aan de slag te gaan.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Tekeleza, zorg voor moeder & kind

Kenia – Met ons nieuwe project Tekeleza, willen we de moeder- en kindzorg in Kenia verbeteren door de belangrijkste uitdagingen aan te pakken met behulp van reeds bewezen technologische oplossingen. Waar het in Nederland vanzelfsprekend is dat je als zwangere vrouw een verloskundige bezoekt, is dat in Kenia allerminst het geval. Op het platteland krijgt slechts de helft van de zwangere vrouwen professionele hulp. Mede hierdoor overlijden in Kenia jaarlijks 342 vrouwen per 100.000 bevallingen. Ter vergelijking: in Nederland is dat 5 op de 100.000.

In Tekeleza leiden we lokale zorgverleners op via ons mobiele platform Leap. Zij geven voorlichting aan zwangere vrouwen en verwijzen hen door naar het ziekenhuis als dat nodig is. We voorzien zorgverleners in samenwerking met Philips van mobiele echo-apparaten en mobiele apps die hen helpen hun werk beter te doen, en leiden verloskundigen op in het gebruik van deze apparaten. Via de applicatie M-Jali willen we de informatievoorziening in ziekenhuizen verbeteren. Door meer data te verzamelen kan een ziekenhuis het personeel beter inroosteren, medicijnen bestellen en patiënten behandelen. Tot slot ondersteunen we bij administratieve zaken, zoals het contact met de zorgverzekeraar. Doordat administratie nu vaak niet op orde is, krijgt een ziekenhuis vaak de gemaakte kosten heel laat – of helemaal niet – terug van de verzekering.

Ons doel is om deze oplossing in 2022 uit te rollen en daarna op te schalen. Wij starten in zes klinieken in drie deelgebieden in Kenia.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Gamechanger

Laborante Esther

"Met de medische apparatuur kunnen we 2.000 testen per maand uitvoeren"

"De testen die ik uitvoer geven mij en mijn collega's inzicht in hoe het gaat met de gezondheid in de gemeenschap, bijvoorbeeld van zwangere vrouwen." De 29-jarige Keniaanse Esther houdt de gezondheid goed in de gaten als leidinggevende op het laboratorium van het Emali-ziekenhuis in Makueni. Wel baren de zwangerschapstestuitslagen haar zorgen.

"Ik ben dolblij met de schenking van medische apparatuur door Philips en Amref Flying Doctors, waardoor we ruim 2.000 testen per maand kunnen uitvoeren op het laboratorium." Sinds 2013 werkt Amref samen met Philips en de lokale overheid van het Makueni-district aan het verbeteren van het zorgstelsel op een financieel duurzame manier. Het model dat is ontwikkeld wordt onderzocht en getest in het Makueni-district. Ook worden de ziekenhuizen opgeknapt en uitgerust met medische apparatuur.

Esther juicht dat toe: "Dankzij de koelkast, centrifugemachine, incubator en microscoop kunnen we nu testen op bijvoorbeeld malaria, zwangerschap én op corona. Door deze apparatuur kunnen we mensen in Emali en de omgeving rondom de stad goed bedienen. De kwaliteit van de gezondheidszorg is echt te danken aan deze verschillende apparaten."

Corona-babyboom

Esther is verre van blij met het gestegen aantal tienerzwangerschappen tijdens de coronapandemie, die uit de testen op het Keniaanse laboratorium blijkt.

Een corona-babyboom? Het gaat volgens haar om twee of drie keer zoveel tienerzwangerschappen als voor corona. "Dat is niet goed. De meisjes zijn te jong en het zijn er veel te veel."

Amref Flying Doctors traint lokale zorgverleners die de mensen in hun dorp bewustmaken van de schadelijke gevolgen van op jonge leeftijd zwanger raken voor de gezondheid van meisjes en vrouwen. "De lokale zorgverleners zijn de oren en ogen van het dorp en kunnen alles goed in de gaten houden. Mochten meisjes het risico lopen op seksueel geweld dan staan ze in nauw contact met de kinderbescherming."

"Gelukkig weten de lokale zorgverleners hun omgeving ook te overtuigen van de noodzaak van een zorgverzekering. Zonder verzekering vermijden zwangere meisjes en vrouwen een ziekenhuis uit angst voor hoge medische kosten of omdat zij de kwaliteit van de zorg niet vertrouwen. Door de zorgverzekering wordt een ziekenhuisbezoek en de testen die we doen toegankelijk én betaalbaar voor vrouwen in Kenia."

Onderzoek en bewijsvoering

Bewijsvoering voor het effect van onze projecten in Afrika heeft een centrale plek in ons werk.

We onderzoeken voortdurend hoe we onze programma's zo doelmatig mogelijk kunnen inzetten. We leren van nieuwe inzichten, zowel in- als extern, en passen waar nodig onze aanpak aan.

Onderzoek is ook van belang voor het vertellen van een goed verhaal. Onderzoek versterkt onze bewijsvoering. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld beleid te kunnen beïnvloeden. Ook gebruiken we veel bewijsvoering in onze communicatie en zichtbaarheid, met als doel om nog meer fondsen te genereren voor sterke, gezonde en zelfstandige meisjes en jonge vrouwen in Afrika.

In september 2021 publiceerde Trouw het [opiniestuk](#); 'Witte redders zijn niet nodig, steun Afrikaanse onderzoekers bij eigen onderzoek' van onze Keniaanse collega en onderzoeker Samuel Muhula. Hierin pleit hij voor een grotere bijdrage van Afrikaanse wetenschappers in het debat en onderzoek naar Afrikaanse en globale gezondheidsdoelen en -zorg. Dit vraagt om meer aandacht en prioriteit voor een Afrikaans perspectief en investeringen in de capaciteit van Afrikaanse onderzoekers. In ons recent opgerichte '*community of practice*' (praktijkgemeenschap) delen we ervaringen en kennis. Ook publiceren we onderzoeken waarin onze Afrikaanse collega's een prominente rol hebben gehad, zoals het onderzoek naar de rol van lokale zorgverleners in het verschaffen van anticonceptie aan jongeren.

Amref nam afgelopen jaar ook een vooraanstaande positie in met betrekking tot onderzoek naar het coronavirus in Afrika, waarbij belangrijke bevindingen aan onder andere overheden werden gepresenteerd. We deelden onder meer bevindingen over de effecten van de pandemie op de socio-economische positie van vrouwen, de toegang tot reproductieve gezondheidszorg, en over de vaccinatietermijn en -bereidheid van jongeren en zorgverleners in diverse Afrikaanse landen.

We werken daarnaast veel samen met partners en kennisinstellingen. Zo werken we met HealthProResearch op het thema 'meer goed opgeleide zorgverleners', evalueren kennisinstellingen AIGHD en APHRC de effecten van ons i-PUSH programma, hebben we met IRC onderzoek gedaan naar onze Covid-19 interventie in Ethiopië en voeren we met KIT en hun lokale kennispartners nulmetingen uit voor Power to You(th). Dergelijke samenwerkingen worden ook door ontwikkelingseconomen en andere onderzoekers gestimuleerd zodat er meer en betere

impact-evaluaties en effectiviteitsmetingen uitgevoerd kunnen worden die weer tot een effectiever ontwikkelingsbeleid leiden.

Ook binnen de programma's en thema's is het onze ambitie om de gedragsverandering waar we aan bijdragen beter in beeld te brengen. Een goede methode daarvoor is 'Outcome Harvesting' en samen met een aantal enthousiaste Afrikaanse collega's rollen we deze methode nu breder uit binnen onze organisatie. We ontwikkelden daarvoor een serie [video's](#) en [werkbladen](#) die uitleg geven over deze methode. Deze worden ook door onze internationale collega's gebruikt en zijn gedeeld met partnerorganisaties zoals Partos, zodat ook zij hier hun voordeel mee kunnen doen.

Onze belanghebbenden

Amref Flying Doctors krijgt financiële steun van bedrijven, het ministerie van Buitenlandse Zaken, de Nationale Postcode Loterij, stichtingen en ruim 100.000 donateurs. Daar zijn wij heel blij mee. Zij maken ons werk in Afrika mogelijk.

Partijen samenbrengen

We zijn altijd actief op zoek naar (strategische) partners, zoals andere ontwikkelingsorganisaties, kennisinstituten, bedrijven en overheidsorganisaties als het ministerie van Buitenlandse Zaken. Partners die verschillende maatschappelijke gebieden vertegenwoordigen en ons werk kunnen aanvullen, ondersteunen en verrijken. Bundeling van krachten heeft ook de specifieke aandacht van het ministerie van Buitenlandse Zaken: in publiek-private verbanden werken overheid en bedrijven langdurig samen aan kwaliteitsprojecten. Zoals ook aan projecten die de handel en ontwikkeling in Afrika stimuleren. Hierbij is het onze rol om alle relevante partijen samen te brengen, speciaal gericht op de verbetering van de gezondheid van Afrikaanse meisjes en vrouwen.

Netwerken

We nemen deel in nationale en internationale netwerken. Samen met onze partners bundelen we de aanwezige kennis, menskracht en talenten. Dit heeft uiteraard het grote voordeel dat we met extra slagkracht aan onze gezamenlijke doelen kunnen werken. De netwerken hebben een sterke stem bij overheden en internationale organisaties. Wij zijn onder meer lid van: Communities at the Heart of UHC, de Dutch Global Health Alliance, het End FGM EU Network, Girls Not Brides The Netherlands, het Global Platform for Action to End FGM/C, Goede Doelen Nederland, de Health Finance Coalition, het Netherlands Water Partnership, Partos, Share-Net, het SR-GR-platform en WO=MEN.

Met dank aan...

Iedereen die zich in het afgelopen jaar voor een gezond en sterk Afrika heeft ingezet of er op de een of andere manier bij betrokken is geweest, danken wij hartelijk voor hun steun!

A.C. Vos-v.d. Kwast Stichting, Anna Muntz, Stichting Aqua for All, Bennink Foundation, Better Future, Bosker Cardio B.V., Bouwhuis Bouwtechniek B.V., Contribute Foundation, Daniël Lippens, Diakonie Prot. Gemeente, Dr2, Dunea Duin & Water, Elsevier Foundation, FMO, Invest International, Fonds Klinkerpad, Goede Doelen Stichting Talent, IG&H, Kok Houtagenturen, LTP, Made Blue, Medas B.V., MegaGroup, ministerie van Buitenlandse Zaken, Moyee Coffee, Nationale Postcode Loterij, Netafim B.V., N.P.C. Dochters van O.L.V. van het Heilig Hart, Onze Lieve Vrouwe

Stichting, ORTEC, Otten-Philips fonds, PG Krafft Stichting, Philips, Philips Foundation, RAI Amsterdam (InterClean & Aquatech), RGA International Reinsurance Company dac, Royal Schiphol Group, Salesforce, Stichting 75 jaar NBB, Steunstichting Gezondheidszorg Voorschoten, Stichting Dioraphte, Stichting DOB Tree, Stichting H.A.J. Bekhuis Stichting Hentina Backer, Stichting Mebi, Stichting Middelbusker-Stevens, St. Mundo, Crastino, Meliori, Stichting N. van Ballegooijen Fonds, Stichting Ondersteuningsfonds Zorg, Welzijn en Sport, St. Pierre Fourier,

Stichting Retourschip, Stichting Raam, Stichting Roer, Steun Stichting Gezondheidszorg, Stichting Van Lennep-Bartel, Stichting Vrienden Medische Missiezusters, Stichting Water for Life, Stichting Wereldwinkel Hoorn, Spoeptest.nl, TNO, Van der Meer-Boerema Stichting, Verdonck Klooster & Associates, Vogelgezag Foundation, VvAA Groep B.V., Wavin, Zeeuw & Zeeuw, Zermelo Software B.V., leden van de Amref Business Club, onze ambassadeurs Lieke van Lexmond en Saskia Noort, en ruim 100.000 donateurs.

Fondsenwerving

Ons werk is alleen mogelijk dankzij de steun van mensen en organisaties die een gezond en sterk Afrika een warm hart toedragen. We zijn erg dankbaar voor alle bijdragen. Ook in 2021 wisten talrijke donateurs, bedrijven, stichtingen en andere gulle gevers ons te vinden.

Particuliere fondsenwerving

Het afgelopen jaar riepen we (potentiële) donateurs op om ons te steunen in de strijd tegen het coronavirus op het Afrikaanse continent. Bijvoorbeeld door zorgverleners beschermingsmiddelen te geven en meer zorgverleners op te leiden. Door de druk op de zorg in Nederland beseften mensen des te meer hoe kwetsbaar de zorg in veel Afrikaanse landen is. Dit leverde extra steun op van bestaande én nieuwe donateurs. Het aantal donateurs wat ons via een doorlopende machtiging steunt is gestegen van 46.794 naar 48.974, een stijging van 5%.

Zo'n 64% van de nieuwe donateurs werven we aan de deur en op straat. Zowel in Nederland als in België. Tijdens de diverse lockdowns waren we soms genoodzaakt de werving volledig stil te leggen, maar gelukkig konden we de wervingsactiviteiten op

andere momenten weer inhalen. We ondervingen dit ook door meer digitaal te communiceren met onze achterban via de website en onze socialemedia-kanalen. Met een mix aan persoonlijke verhalen, nieuws, inspiratie en giftverzoeken hebben we ruim 200.000 nieuwe bezoekers op onze website ontvangen. Dit is een stijging van 47% ten opzichte van 2020. Daarnaast ontving Amref Flying Doctors € 220.000 aan online losse giften. De totale inkomsten uit online donaties groeiden met maar liefst 91%. In 2021 ontving Amref Flying Doctors het mooie bedrag van € 308.429 uit nalatenschappen. We zijn iedereen zeer dankbaar voor deze mooie steun na leven.

Via onze papieren kwartaalnieuwsbrief 'Afya Bora Afrika' ('Goede gezondheid Afrika') en de maandelijkse e-mailnieuwsbrief hielden we onze donateurs ook in 2021 op de hoogte van ons werk.

Particuliere donateurs

€ 8.398.000

Groei online kanaal

91%

Een mooie quote van een trouwe donateur over de kracht van Amref Flying Doctors:

“Dat we ter plekke mensen medisch opleiden. De potentie van de lokale mensen in Afrika benutten.”

Frans, donateur sinds 2006

Zakelijke fondsenwerving

€ 582.000

Zakelijke fondsenwerving

Ondanks de grote impact van de coronacrisis op het bedrijfsleven, zijn we trots dat we samen met onze bedrijfspartners het mooie bedrag van € 558.000 hebben opgehaald in 2021. Naast fondsenwerving ondersteunt het bedrijfsleven ons met hun kennis, zichtbaarheid en trekken we samen in Afrika op om de gezondheidszorg te verbeteren.

In 2021 is onze samenwerking met FMO (Nu: Invest International), Royal Schiphol Group en VvAA verlengd en hebben we ook enkele nieuwe partners aan ons verbonden, zoals Spoedtest.nl en Stichting Water for Life.

Made Blue

Met Made Blue werken we sinds 2014 samen aan de beschikbaarheid van schoon drinkwater in diverse Afrikaanse landen. Vanaf begin 2021 steunt Made Blue het driejarige project

Ondersteuning van Made Blue

€ 700.000

‘Schoon water in en rond de school’ met het geweldige bedrag van € 700.000 in totaal. In dit project bouwen we waterkiosken en zorgen we voor sanitaire voorzieningen op scholen, zodat meisjes niet thuis hoeven te blijven als zij ongesteld zijn. Lees meer over dit project op pagina 22.

VKA

Verdonck Klooster Associates (VKA) begeleidt ons bij projecten met een sterke digitale component. Het afgelopen jaar zijn zij betrokken geweest bij ons FINISH Mondial-programma waarin we mensen met behulp van microfinanciering motiveren om veilige wc's te bouwen. Met VKA werken we aan een oplossing om de voortgang van de bouw van toiletten bij te houden, met behulp van machine-learning. Een eerste stap die we in 2021 hebben genomen is de ontwikkeling van een prototype computermodel. Dit prototype is in staat om foto's van toiletten en het type automatisch te herkennen. In de toekomst

Donatie VvAA

€ 187.769

willen we het computermodel ook de kwaliteit en het gebruik van de toiletten in kaart laten brengen. Door de inzet van een computermodel wordt er veel tijd bespaard bij de analyse van de data en daarnaast wordt de kwaliteit van de data geverifieerd.

VvAA

VvAA, het collectief van 125.000 zorgverleners dat ons al ruim 10 jaar steunt, haalde ook in 2021 weer een fantastisch bedrag op voor betere gezondheidszorg in Afrika. De organisatie en haar leden zamelden € 187.769 in voor het opleiden van zorgverleners in Malawi. Samen met VvAA organiseerden we dit jaar een webinar over het zorgstelsel in Kenia, waarin we lieten zien hoe wij dit met onze innovatieve aanpak op een duurzame manier verbeteren. Traditiegetrouw sloten we het jaar af met veel aandacht voor ons werk in een mooie, 8-pagina tellende special in het vakblad Arts & Auto.

Invest International

Met de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO, nu Invest International, werken we aan duurzame en schaalbare business-modellen voor de verbetering van eerstelijnszorg in Afrika. We betrekken de Nederlandse private sector hierbij en maken daarbij gebruik van elkaars kennis, ervaring en waardevolle netwerk. Dit jaar zijn we dankzij de (financiële) ondersteuning van Invest International een nieuw programma gestart: WaterStarters. WaterStarters, een initiatief van Amref en MegaGroup, is een sociale onderneming die zorgt voor schoon water, werkgelegenheid én een goede gezondheid. Dit alles op een financieel duurzame manier. Lees er meer over op pagina 22.

Amref Business Club

De leden van de Amref Business Club steunen ons, naast hun jaarlijkse bijdrage van € 7.500, met hun kennis en betrokkenheid. In 2021 telde de club elf leden. Herman van Hemsbergen, die de club oprichtte en tien jaar met ongekende energie leidde, blijft actief als lid maar droeg dit jaar zijn voorzittersrol over aan Ron Bavelaar, CEO van Univé. Ron Bavelaar: "Pijnlijk maakt de coronapandemie zichtbaar hoe essentieel het werk van Amref Flying Doctors in Afrika is. Wij vinden het een voorrecht dat we

door Amref te steunen kunnen bijdragen aan de gezondheid en het welzijn van onze Afrikaanse medemens."

Schiphol

Voor Schiphol was 2021 een lastig jaar. De aanhoudende reisbeperkingen hadden grote gevolgen voor het aantal vluchten en reizigers. Hierdoor was logischerwijs ook de opbrengst uit de muntzuilen op de luchthaven lager dan voorgaande jaren, maar toch hebben we met de bijdrage van Schiphol 85 lokale zorgverleners kunnen opleiden. Sinds de zomer van 2021 kunnen reizigers op Schiphol naast hun vreemde valuta of een kleine vrijwillige bijdrage, ook hun petflesjes inleveren. Deze worden gerecycled en de opbrengsten van het statiegeld gaan naar ons programma voor schoon drinkwater in Ethiopië.

We zijn ook enorm dankbaar voor de gratis zichtbaarheid die we jaar op jaar krijgen op de luchthaven: de waarde hiervan was in 2021 maar liefst € 1 miljoen. Kees Boef, Director Corporate Affairs van Schiphol: "De samenwerking met Amref Flying Doctors is, ook in tijden van Covid-19, heel bijzonder en waardevol gebleken. Nederland verbinden met de wereld is ons doel, en met Amref geven we daar de zo gewenste verdieping

en verbreding aan. We passen bij elkaar en versterken elkaar op een bijzondere manier."

Philips en Philips Foundation

In de intensieve samenwerking met Philips en de Philips Foundation werken we aan het financieel duurzaam maken van het zorgstelsel in Afrikaanse landen, zoals Ethiopië en Kenia. Lees meer op pagina 29.

Elsevier Foundation

Met Elsevier werken we sinds 2016 aan het opleiden van zorgverleners via onze mobiele innovaties Jibu en Leap. In 2021 hebben we met steun van de Elsevier Foundation het mobiele platform Leap, waarmee we lokale zorgverleners opleiden, kunnen implementeren in Ethiopië.

Fondsenwervende campagnes

In 2021 startten we een aantal mooie campagnes met partners. Met **Stichting Water for Life**, een initiatief van Nederlandse drinkwaterbedrijven, lanceerden we de fondsenwervende campagne 'goede hygiëne = goede ontwikkeling' om geld op te halen voor schoon drinkwater en veilige toiletten in Ethiopië.

Op de meer dan 150 drukbezochte locaties van **Spoodtest.nl** worden mensen opgeroepen een donatie te doen voor het opleiden van zorgverleners in Afrika in de strijd tegen het coronavirus. **Moyee Coffee** lanceerde de zogeheten Leap Coffee, waar van elk eerlijk geproduceerde pak koffie een vast bedrag naar Amref Flying Doctors gaat. Op de beurzen **Aquatech** en **Interclean** in de RAI Amsterdam werd door aandacht te vragen voor ons programma WaterStarters € 5.800 euro opgehaald.

Nationale Postcode Loterij

Sinds de start van onze samenwerking met de Nationale Postcode Loterij in 2000 ontvangen we elk jaar een vaste bijdrage van € 900.000. Dit bedrag is ongeoormerkt, wat betekent dat we de financiële steun vrij kunnen besteden. Zo kunnen we investeren in de verdere groei van onze organisatie. Naast de jaarlijkse bijdrage steunt de Nationale Postcode Loterij twee bijzondere projecten: i-PUSH en Malawi Guardians. Lees er meer over op pagina 29 en 26. Dankzij deze steun hebben we het afgelopen jaar mooie mijlpalen bereikt. Zo komen meer dan 65.000 vrouwen en hun gezinnen niet meer voor onverwachte hoge zorgkosten te staan door het afsluiten van een zorgverzekering, en heeft de eerste groep Malawi Guardians, oftewel lokale zorgverleners, hun diploma behaald. In 2020 kregen we een fantastische extra bijdrage van € 1 miljoen voor Amref Ventures. Dit bedrag wordt gebruikt voor het ontwikkelen van bedrijfsmatige oplossingen die bijdrage aan een gezonder Afrika.

Evenementen

Bijna 200 mountainbikers stonden in 2021 in de startblokken om mee te doen aan de Africa Classic - het spectaculaire fietsavontuur in Afrika, waarvan de opbrengsten naar Amref gaan. Om mee te kunnen doen haalt elke deelnemer minimaal € 5.000 aan sponsorgeld op. In september zouden 60 deelnemers afreizen naar Malawi voor de eerste editie in dit prachtige land, en in oktober zouden in oktober 131 deelnemers aan de start staan in Tanzania. Helaas gooiden de (reis)beperkingen door de coronapandemie, voor het tweede jaar op rij, roet in het eten en waren we genoodzaakt om beide edities te verschuiven naar het voorjaar van 2022. Uiteraard tot grote teleurstelling van de deelnemers en van ons.

Om de pijn wat te verzachten, organiseerden we de *Africa Classic goes Dutch*. Ruim 80 fietsers kwamen naar Berg en Dal voor een bezoek aan het Afrikamuseum, een uitdagende mountainbikeroute en een prachtige fototentoonstelling over het werk van Amref Flying Doctors.

Ondanks het annuleren van de Africa Classic bleven de deelnemers fanatiek trainen en sponsoren werven. De bedragen die in 2021 zijn geworven, tellen dan ook mee voor 2022. De geworven sponsorgelden (€ 320.000) mochten we al in ontvangst nemen. We kijken uit naar de onvergetelijke fietstochten door het Afrikaanse landschap in het nieuwe jaar, waarbij de fietsers onderweg een aantal van onze projecten zullen bezoeken om met eigen ogen te zien waar hun sponsorgeld terecht zal komen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

In 2021 startten wij met het partnerschap 'Power to You(th)' (2021-

2025) onderdeel van het nieuwe programma 'Strengthening Civil Society' van oud-minister Sigrid Kaag. Hiermee blijven wij strategisch partner (sinds 2015) van het ministerie van Buitenlandse Zaken, voor een opeenvolgende periode van vijf jaar.

Als penvoerder leidt Amref het Power to You(th) consortium, dat zich richt op het uitbannen van schadelijke praktijken, zoals meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken in Afrika. Samen met partners Rutgers en de Zuid-Afrikaanse organisatie Sonke Gender Justice richten wij ons op het versterken van lokale maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor betere seksuele gezondheid en rechten. Vooral voor kwetsbare groepen zoals vrouwen en jongeren zodat zij weten wat hun rechten zijn en hiervoor kunnen opkomen. We geloven dat verandering in de gemeenschap moet plaatsvinden. Daarom wordt het programma vanuit de landen in Afrika geleid, zodat beslissingen in Afrika worden genomen. Dit programma, met een focus op betere seksuele gezondheid en rechten, wordt uitgevoerd in Ethiopië, Ghana, Indonesië, Kenia, Malawi, Senegal en Oeganda.

Ook werken we als partner van het ministerie aan twee programma's die zich richten op schoon water en goede hygiëne. In 'Financial Inclusion Improves Sanitation and Health' ('FINISH Mondial') werken we samen met WASTE en Aqua for All. Dit programma ondersteunt en motiveert mensen om met kleine leningen zelf veilige wc's te bouwen. Ook zijn we onderdeel van het WASH SDG Consortium, een internationale samenwerking tussen drie partners: SNV, Plan International en WASH Alliance International (WAI). De WAI bestaat uit Amref Flying Doctors, Simavi, Akvo, RAIN, WASTE, IRC, Wetlands, Practica en RUAF. In dit verband werken we aan de verspreiding van betere sanitaire voorzieningen en goede hygiëne. In de zomer van 2020 ontving het WASH SDG consortium € 6 miljoen extra steun voor WASH First, een tweejarig project gericht op de bestrijding van corona. Amref ontving € 1 miljoen van het totaalbedrag voor twee programma's in Oeganda en Ethiopië. In totaal ontvingen we in 2021 € 13,08 miljoen van het ministerie.

Beleidsbeïnvloeding en communicatie

Naast financiële steun is politieke steun op nationaal en internationaal niveau hard nodig. Daarom zetten we ons vanuit Nederland in om het belang van goede zorg voor iedereen hoog op de politieke agenda te krijgen.

Beleidsbeïnvloeding

Het jaar 2021 stond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen die in maart plaatsvonden.

In aanloop naar de verkiezingen vroegen we op verschillende manieren aandacht voor het belang van seksuele gezondheid en rechten (SRGR). Samen met partners organiseerden we diverse verkiezingsdebatten en lanceerden we de Politieke Sekswijzer. Met behulp van deze stemwijzer vergeleken ruim 57.000 kiezers hun opvattingen over seks, relaties en intimiteit met die van elf politieke partijen. Hieruit blijkt grote interesse onder kiezers voor de opvattingen van politieke partijen over seks, relaties, gezondheid en seksuele- en genderrechten.

Na de verkiezingen verrasten we de nieuwe Tweede Kamerleden met een Vrije Doos. Met de Vrije Doos, een ludieke variant op de bekende Blije Doos die zwangere vrouwen in Nederland ontvangen, vroegen we aandacht voor het belang van seksuele gezondheid en rechten. Met een mooi resultaat: er werd een MeerPartijenInitiatief SRGR hiv/aids opgericht met negen fracties. Dit is een informele groep binnen de Tweede Kamer die zicht richt op het aanjagen en monitoren van de Nederlandse internationale inzet op deze thema's.

Seksuele gezondheid en rechten is niet het enige thema waar we aandacht voor vragen. Met diverse activiteiten hebben we gepleit voor een Nederlands beleid op 'Global Health'. Dit is belangrijk, omdat de coronapandemie de noodzaak heeft laten zien om ongelijkheden op het gebied van gezondheid wereldwijd aan te pakken. Om toekomstige gezondheids crises te voorkomen en om vooruitgang te boeken op het gebied van gezondheid in het algemeen, is het belangrijk dat Nederland - zowel voor onszelf als voor anderen op de wereld - beleid hierop ontwikkelt. Op verzoek van de Adviesraad Internationale

Vraagstukken schreven we daarom samen met partners een concreet advies voor een Nederlandse Global Health-strategie.

We faciliteerden ook discussies met Nederlandse politieke stakeholders en Afrikaanse collega's over wereldwijde solidariteit en wereldwijde gelijke toegang tot coronavaccins voor iedereen. Toen de informateurs startten met hun werk, schreven we ze brieven om aandacht te vragen voor belangrijke onderwerpen zoals water en sanitatie, het recht op een goede gezondheid en seksuele gezondheid en rechten. In het uiteindelijke coalitieakkoord zijn al deze onderwerpen meegenomen. Na installatie van de nieuwe Kamerleden voerden we diverse gesprekken om onszelf en de voor ons belangrijke onderwerpen te introduceren.

Internationaal

Op internationaal niveau werken we, ook weer samen met partners, vooral aan beleidsbeïnvloeding. Zo vragen we met de groep 'Communities at the heart of UHC' aandacht voor het belang van basiszorg voor iedereen. In 2021 lobbyden we voor het bereiken van kwetsbare gemeenschappen tijdens de

coronapandemie, en organiseerden we tijdens de *World Health Assembly* – de algemene vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) – een bijeenkomst over de onmisbare rol van lokale zorgverleners.

En met het 'Global Platform for Action to End FGM/C' wijzen we op het belang van de uitbanning van meisjesbesnijdenis wereldwijd. Dit jaar schreven we aanbevelingen voor de aanpak van meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken voor de komende vijf jaar, en publiceerden we een verklaring tijdens de 'Commission on the Status of Women' – een belangrijke commissie van de Verenigde Naties gericht op vrouwenrechten – over het stoppen van meisjesbesnijdenis.

Met onze consortiumpartners van *Power to You(th)* hebben we met webinars, officiële verklaringen en evenementen gepleit voor het stoppen van gender-gerelateerd geweld en schadelijke traditionele praktijken als prioriteit op de internationale agenda.

Communicatie

Aandacht voor de gezondheidssituatie in Afrika en voor Amrefs activiteiten blijft nodig. We werken aan campagnes om onze zichtbaarheid in Nederland te vergroten, zodat mensen ons weten te vinden en het belang van ons werk snappen.

Landelijke campagne

In de loop van 2021 was onze tv-commercial vijf keer voor een korte periode te zien op NPO 1, 2 en 3. Daarin vroegen we aan-

dacht voor het grote tekort aan medisch personeel in Afrika.

De tv-commercial werd ondersteund met een online campagne, radiospot en advertenties in print en online media. Hiervoor maken we vaak gebruik van zogenaamde stopperdeals, wat inhoudt dat we advertentieruimte die 'over is' tegen een laag tarief mogen inkopen. Ook voor de tv-campagnes maken we regelmatig gebruik van pakketten die speciaal voor charitatieve organisaties met CBF-Erkenning tegen een scherp tarief worden vrijgegeven door de Ster. Met de tv-commercial alleen bereikten we al ruim acht miljoen Nederlanders. Ook kochten we zendtijd in via Socutera, de organisatie die goede doelen in beeld brengt op de NPO-zenders tegen lage kosten. Hiermee bereikten we ook een miljoenenpubliek.

In april stond een uitzending van het tv-programma *Tijd voor MAX* volledig in het teken van ons werk. We vroegen aandacht voor het enorme tekort aan medisch personeel in Afrika. Bijna 1 miljoen mensen hebben het programma bekeken. Naast het grote bereik zijn we ook erg dankbaar voor de nieuwe donateurs die we met dit programma aan ons hebben kunnen binden.

In 2021 verschenen er bijna 100 artikelen in de Nederlandse media over ons werk, met speciale aandacht voor onze strijd tegen het coronavirus in Afrika.

Onze CEO Patricia Vermeulen gaf diverse interviews, zoals voor het magazine *Opzij*. Dit resulteerde in een 8-pagina tellende

reportage over ons werk. Onze Afrikaanse collega Lolem Ngong sprak over het belang van schoon water en goede hygiëne in het vakblad *Vice Versa*. Neelie Kroes, lid van ons Comité van Aanbeveling, en Nice Leng'ete, Keniaanse collega en voorvechtster voor vrouwenrechten spraken in tv-programma *Koffietijd* over de impact van het coronavirus op Afrikaanse meisjes. Onze ambassadeur Saskia Noort schreef een vlammend betoog in *het Algemeen Dagblad* over het voorrecht dat de Westerse landen hebben dat vaccinaties tegen het coronavirus ruim voorhanden zijn, en ook onze Nederlandse collega Tess Vanacker pleitte in *het NRC* voor vaccinatiegelijkheid. Tot slot zijn we heel dankbaar voor de zichtbaarheid in *Arts & Auto*, het vakblad van onze partner VvAA, waarmee we jaarlijks meer dan 110.000 Nederlandse zorgverleners bereiken.

Door de pandemie werd de urgentie van ons werk en het belang van goed opgeleid medisch personeel nog eens extra onderstreept. Mensen waarderen vooral de duurzame kant van ons werk en onze focus op de zelfredzaamheid van de Afrikaanse bevolking.

Onze tv-campagne op NPO 1, 2 en 3 bereikte ruim 8 miljoen Nederlanders. We publiceerden ruim 90 artikelen op basis van free publicity. We bereikten ruim 10 miljoen mensen via Facebook. Met de 'Dorothy', de jaarlijkse special in *Arts&Auto*, bereiken we ieder jaar ruim 110.000 Nederlandse zorgverleners. Bijna 1 miljoen mensen keken naar de uitzending van *Tijd voor MAX* die volledig in het teken stond van ons werk.

Mensen en middelen

2021 was het tweede opeenvolgende jaar dat de pandemie een sterke invloed had op onze manier van werken. We hebben veel aandacht besteed om – op afstand – in verbinding te blijven met elkaar en de betrokkenheid zo groot mogelijk te houden. Ondanks het ‘werken op afstand’ bleef het ons doel om continu te leren, te vernieuwen en bij te leren en daarmee bij te dragen aan het verder professionaliseren van onze organisatie.

Ons team

In 2021 hebben we twaalf nieuwe medewerkers aangenomen en hebben negen mensen onze organisatie verlaten. Ons verlooppercentage lag iets boven het landelijke gemiddelde (19% vs. 17%). Aan het eind van 2021 werkten 57 medewerkers in loondienst.

Daarnaast bleven we in 2021 dankbaar gebruik maken van stagiairs en vrijwilligers. We onderscheiden verschillende vormen van vrijwilligerswerk: mensen die incidenteel of structureel

ondersteunende werkzaamheden verrichten en professionals die ons adviseren, bijvoorbeeld door middel van coaching.

We zijn trots dat ondanks de pandemie en het fulltime thuiswerken ons ziekteverzuim in 2021 verder is gedaald naar 1,7%. Op de werkvloer besteden we veel aandacht aan werkdruk, een gezonde werk/privé balans en het inrichten van een ergonomische (thuis)werkplek. Toch blijft een groot deel van onze medewerkers de werkdruk als hoog ervaren. Ons nieuwe beleid ‘Flexibel (samen)werken’ geeft onze medewerkers de ruimte om te werken vanaf de plek die het beste past bij hun taken en verantwoordelijkheid, maar helpt hen ook bij een betere werk-privé balans. Met dit beleid sluit Amref aan bij de trend van toonaangevende organisaties om ook, na de pandemie en lockdown, meer te kunnen werken vanaf flexibele werkplekken.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Amref Flying Doctors, opgericht in 2020, behartigt de belangen van de medewerkers, adviseert de bestuurder over (de impact van) bedrijfseconomische beslissingen en speelt dan ook een belangrijke rol in de organisatie.

Na het vertrek van voormalig secretaris Helen Walker zijn in april 2021 nieuwe OR-verkiezingen georganiseerd. Romy Harkx won

de verkiezingen en is per 1 mei toegetreden tot de OR in de rol van secretaris.

De OR van Amref Flying Doctors bestaat uit vijf leden: Rosalie de Hoop (voorzitter), Romy Harkx (secretaris), Aletta Jansen, Brit Schram en Nanneke Nix.

De ondernemingsraad heeft in 2021 ieder kwartaal met de directeur vergaderd en haar onder meer geadviseerd over: veranderingen in de organisatiestructuur, het geboorteverlof voor partners, het aanpakken van werkdruk, de nieuwe arbeidsvoorwaarden rond het hybride werken (na corona) en de waardering van functies binnen de organisatie. Dit steeds in nauw contact met de andere medewerkers in de organisatie.

Patricia Vermeulen, CEO van Amref Flying Doctors, zegt over de samenwerking: “Ik ben trots op de leden van de OR die in een uitdagend jaar op proactieve wijze de organisatie en de medewerkers hebben bijgestaan met goede raad en daad. Zij hebben een belangrijke en verbindende rol vervuld, in een tijd dat we nog voornamelijk op afstand moesten werken door corona. Voor mij als directeur is dit ook zeker heel waardevol geweest.”

Bezoldiging van de directie

Op advies van de Remuneratiecommissie heeft onze Raad van Toezicht een paar jaar geleden het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Dit beleid passen we jaarlijks toe bij de actualisatie van deze beloningen. We volgen de Regeling Beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en Raden van Toezicht. Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

De weging op basis van deze aangepaste regeling leidde tot een BSD-score van 420 punten met een maximum jaarinkomen van € 125.011. Het relevante werkelijke jaarinkomen van onze directeur bedroeg in 2021 € 110.911 (1 fte), wat binnen de geldende maxima ligt. Het totale jaarinkomen plus de belaste vergoedingen/bijtellingen en de werkgeversbijdrage voor het pensioen bleef binnen het maximum van € 201.000 per jaar. De hoogte en de samenstelling van de directiebeloning zijn te vinden in de toelichting op de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Kwaliteit

We zijn een Erkend Goed Doel – in 2020 getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving. Ons kwaliteitssysteem is ISO-gecertificeerd. Begin 2021 is onze ISO-certificering (ISO9001:2015) met drie jaar verlengd.

Wij voldoen aan de branchegerichte toepassing van ISO9001, die Partos heeft ontwikkeld. Hierin zijn de richtlijnen uitgewerkt waaraan ontwikkelingsorganisaties zich moeten houden. Daarnaast volgen we de Code Wijffels voor Goed bestuur van goede doelen en houden we ons aan de Regeling Beloning directeuren van goede doelen.

Gedragcodes en beleid

Ons beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen richt zich op administratie en beheer, doelbesteding, milieu, personeelszaken, inkoop, fondsenwerving en partnerbeleid. We hebben, deels in internationaal verband, een goed HR-beleid waarin we op verschillende terreinen gedragscodes hebben opgesteld (zie ook de paragraaf over integriteit). Bij het werven van fondsen houden we ons aan de gedrags-

codes van Goede Doelen Nederland en Partos en we hebben een ethische code met toetsbare criteria opgesteld voor potentiële samenwerkingspartners. Daarnaast onderzoeken we actief hoe we onze CO₂-uitstoot verder kunnen beperken en welke doelmatigheidsnormen we kunnen hanteren.

Integriteit

De gezondheid en veiligheid van onze medewerkers en de mensen met wie we in Afrika werken hebben voor ons de hoogste prioriteit. We besteden voortdurend aandacht aan de verdere ontwikkeling van ons beleid en onze cultuur op het gebied van integriteit (safeguarding). We voldoen aan het toetsingskader dat het ministerie van Buitenlandse Zaken op dit vlak voorschrijft aan organisaties binnen onze sector.

We hanteren een internationale gedragscode (Code of Conduct) die weergeeft hoe we willen handelen. Daarnaast hebben we procedures en richtlijnen in werking gesteld om de integriteit te waarborgen. Deze bestaan uit een klokkenluidersregeling, ethics hotline en vertrouwenspersonen intern en extern.

Medewerkers in fte's (31 december 2021)	Medewerkeren			Overige personele gegevens	Personeel		
	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021		2021	2020	2019
Directie	1,0	1,0	1,0	Ziekteverzuim	1,7%	2,3%	5,3%
Finance & Operations	11,4	10,3	10,8	Verloop-% (o.b.v. aantallen)	19%	34%	19%
Programmes	12,6	10,6	11,4	Gemiddeld aantal werknemers	54	54	58
Fundraising & Partnerships	14,9	12,0	14,0	Aantal mannen als % van het totaal	13%	12%	10%
Corporate Communications	4,4	4,2	4,3	Aantal fulltimers als % van het totaal	31%	34%	40%
Advocacy	3,0	2,9	2,9	Tijdelijke contracten (excl. freelancers e.d.)	33%	40%	34%
Amref Ventures	4,0	4,0	3,8				
Totaal	51,3	45,0	48,2				

Bestedingen van Amref in Afrika (inclusief social enterprises)

2022	\$ 156.000.000 (en \$ 35.000.000) aanvangsbegroting
2021	\$ 130.000.000 (en \$ 31.000.000) voorlopige cijfers
2020	\$ 103.000.000 (en \$ 22.000.000)
2019	\$ 110.000.000 (en \$ 20.000.000)
2018	\$ 95.000.000 (en \$ 18.000.000)
2017	\$ 84.000.000 (en \$ 18.000.000)

Over eventuele incidenten zijn we transparant en rapporteren we proactief.

We werken aan een veilige cultuur door middel van trainingen, met elkaar in gesprek blijven over integriteit en het uitdragen van een zero tolerance-beleid.

In het afgelopen jaar zijn in Nederland geen formele meldingen gedaan. Ook is er geen gebruikgemaakt van de interne vertrouwenspersoon, ondanks dat deze mogelijkheid diverse malen bij medewerkers onder de aandacht is gebracht. Integriteit blijft hoog op onze agenda staan en we zullen in 2022 blijven monitoren of nadere maatregelen nodig zijn om een veilige werkomgeving te garanderen.

Uiteraard beschikken we ook over een fraudepreventiebeleid. Dit sluit aan op de Fraud Prevention Policy van Amref in Afrika. In het afgelopen jaar zijn er geen signalen of meldingen van fraude in Nederland geweest. Bij Amref in Afrika is een aantal malen intern onderzoek verricht naar aanleiding van signalen van onregelmatigheden. In één geval hadden deze signalen betrekking op een project dat wij financieren. Op het moment van schrijven loopt het onderzoek rondom deze zaak nog.

De internationale organisatie

Amref Flying Doctors in Nederland is onderdeel van het Amref Health Africa-netwerk, met 20 vestigingen in Afrika, Europa en Noord-Amerika. We zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van beleid en zorgen voor vertegenwoordiging in belangrijke organen, zoals het Senior Management Team en de International Board.

Wij stellen onze eigen prioriteiten bij bestedingen, mits die binnen het Afrikaanse beleid passen, en we bepalen zelf welke projecten we financieren. Dankzij onze ongeoordeelde inkomsten zijn we in staat om flexibel in te spelen op specifieke behoeften van Amref in Afrika. Ons aandeel in de totale bestedingen is de laatste jaren 10-15%. Daarmee leveren we een essentiële bijdrage, zonder dat er een té grote afhankelijkheid is.

Financiën in Afrika

Amref in Afrika hanteert een voorzichtig begrotingssysteem. De geconsolideerde begroting voor alle Afrikaanse Amref-kantoren wordt jaarlijks aan het begin van het jaar opgesteld op basis van ondertekende projectfinanciering. Nieuwe financieringen die tijdens de loop van het jaar worden binnengehaald, zorgen

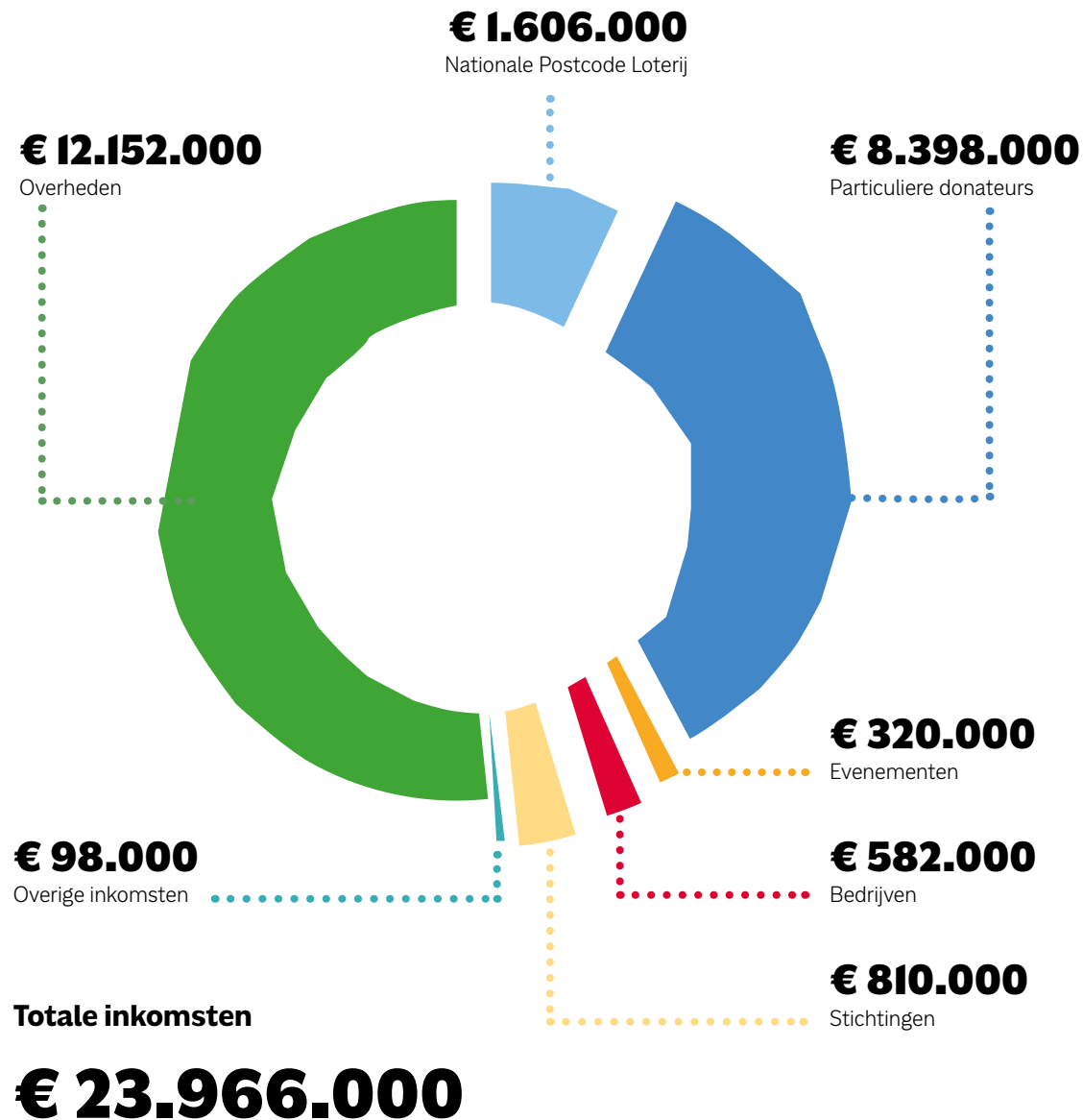
voor een groeiend budget. Hierdoor ontstaat ruimte voor het versterken van de organisatie en het opbouwen van reserves. Dit heeft geleid tot een aangepaste begroting van \$ 127 miljoen in 2021, terwijl uiteindelijk bijna \$ 130 miljoen is uitgegeven (voorlopige cijfers). Daarnaast genereerden de dochterondernemingen van Amref Health Africa in 2021 een omzet van meer dan \$ 31 miljoen.

Met fondsen die geworven worden via haar kantoren in Europa en Noord-Amerika besteedt Amref in Afrika bovendien gelden aan fondsenwerving, communicatie en voorlichting, onderwijs, beleidsbeïnvloeding en aan financiering van de Amref-organisaties in Afrika.

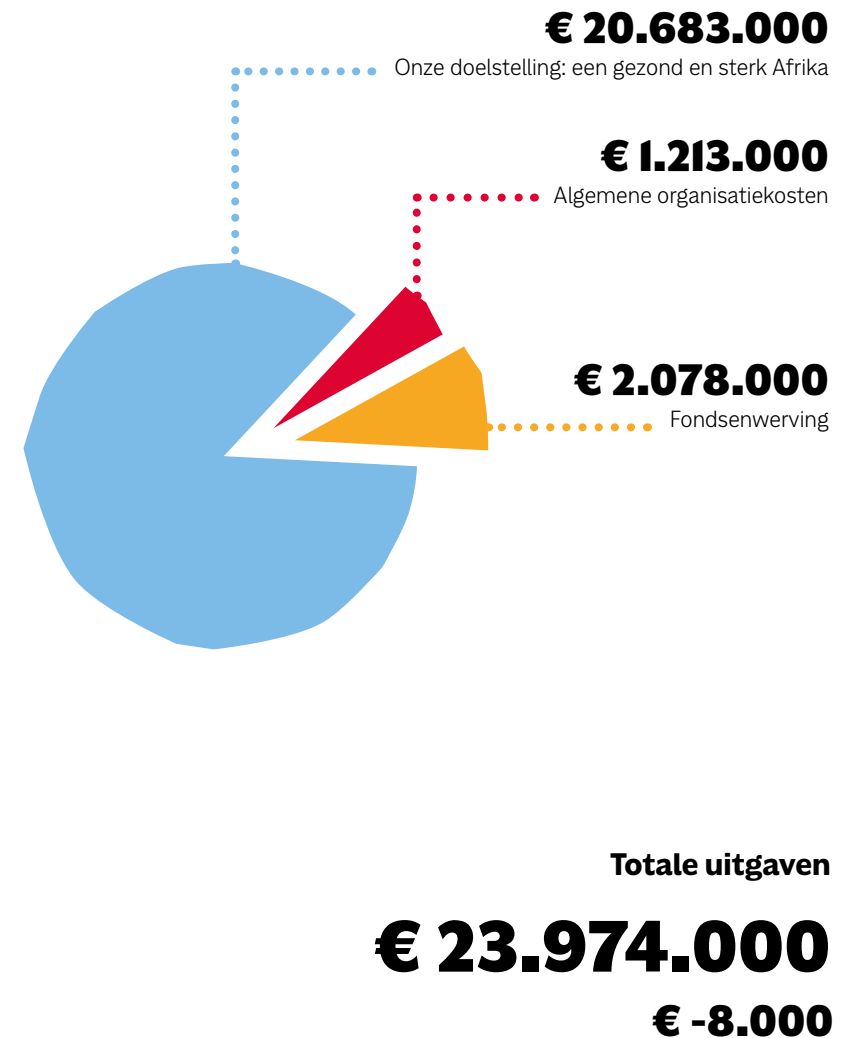
De jaarrekening van Amref wordt gecontroleerd door EY in Kenia, dat een goedkeurende controleverklaring heeft uitgebracht over het boekjaar 2020. De definitieve jaarcijfers en accountantsverklaring over 2021 volgen in juni 2022.

Het totaalbedrag dat Amref Flying Doctors in 2021 als subsidie heeft verstrekt aan het Amref Health Africa-netwerk bedraagt €10,6 miljoen. Het Amref Health Africa-netwerk neemt geen kosten voor fondsenwerving voor haar rekening.

Wie steunden ons in 2021...

... en waar gaven we het aan uit?

Doelmatigheid

Elk kwartaal monitoren we de doelmatigheid van onze activiteiten en organisatie. In de geïntegreerde rapportage staat financiële en andere cijfermatige informatie, beschrijven we de voortgang van onze plannen en geven we een analyse van de belangrijkste ontwikkelingen. Het rapport wordt besproken door ons managementteam en de Raad van Toezicht.

Er zijn vier belangrijke indicatoren waarmee we onze doelmatigheid bewaken. Twee daarvan gaan over de bestedingen aan onze doelstelling, en twee over onze kosten in Nederland. We willen minimaal 80% van onze inkomsten en uitgaven besteden aan onze doelstelling, en minimaal 67% van onze inkomsten specifiek besteden aan projecten in Afrika. Dit doel is in 2021 in beide gevallen ruimschoots behaald (zie kader).

Ook willen we maximaal investeren in fondsenwerving, zodat we uiteindelijk méér aan onze doelen kunnen besteden.

Aansluitend op de (oude) CBF-norm willen we maximaal 25% van onze inkomsten weer in eigen fondsenwerving stoppen. Over de jaren 2019-2021 was dit percentage lager; dat kwam vooral doordat ons inkomen uit eigen fondsenwerving sneller steeg dan verwacht. We streven er daarnaast naar om niet meer dan 4,5% van onze totale uitgaven aan beheer en administratie te besteden. In 2021 zaten we boven deze norm (5,1%), mede door de investeringen in onze ICT en uitbreiding van fte's.

Risicobeheersing

We doen ons werk op basis van een uitgebreide analyse van risico's via een risicobeheersingsmatrix. In deze matrix zijn de grootste risico's op alle relevante terreinen opgenomen: bestuur en beleid, strategie, onze gezondheidsprogramma's in Afrika, en de organisatie en financiën in Nederland. Voor elk risico maken we een inschatting van de kans dat het zich voordoet en de mogelijke impact ervan. Ook beschrijven we preventieve en corrigerende maatregelen, die het risico kunnen beperken of uitsluiten. De matrix wordt regelmatig besproken en geactualiseerd in vergaderingen van ons managementteam, de Audit-commissie en de Raad van Toezicht.

We zijn van mening dat onze continuïteitsreserve, in combinatie met diverse maatregelen die we kunnen nemen (zoals spreiding van inkomstenstromen), voldoende is om de mogelijke risico's

op te vangen. Met het oog op de huidige financiële onzekerheid en toekomstverwachtingen, in samenhang met de effecten van de coronapandemie, is de continuïteitsreserve op een verhoogd niveau gehouden. Daarnaast houden we langere termijnontwikkelingen scherp in het oog en proberen we er waar mogelijk invloed op uit te oefenen. Ook richten we onze organisatie flexibel in, zodat we kunnen inspelen op interne en externe ontwikkelingen om (significante) risico's te vermijden.

Het meest prominente risico in 2020 en 2021 was uiteraard de coronacrisis. Hoewel de pandemie op allerlei fronten voor veel onzekerheid zorgde, hebben we door actieve bijsturing en de steun van onze trouwe donateurs hier geen grote (financiële) consequenties van ondervonden. We blijven een en ander nauwlettend volgen en verwachten ons in 2022 weer volledig te kunnen richten op onze doelen in Afrika.

	Totale inkomsten in 2021	€ 23.966.000	Totale inkomsten fondsenwerving	€ 10.160.000
	Totale uitgaven in 2021	€ 23.974.000		
	Besteed aan doelstelling	€ 20.683.000	Kosten eigen fondsenwerving	€ 2.078.000
	Als % van de totale inkomsten	86%	Als % van de inkomsten uit eigen fondsenwerving	20%
	Als % van de totale uitgaven	86%	Gemiddeld over de jaren 2019-2021	21%
	Besteed aan gezondheidsprogramma's in Afrika	€ 16.872.000	Kosten beheer en administratie	€ 1.213.000
			Als % van de totale uitgaven	5,1%

Financieel beleid

Ons financiële beleid voldoet aan de eisen en voorwaarden van het CBF en Goede Doelen Nederland. Kosten en baten worden zo veel mogelijk direct toegerekend aan activiteiten, wat goed inzicht biedt in de totaalkosten per activiteit. Als directe toerekening niet mogelijk is, verdelen we de kosten volgens verdeelsleutels die we elk jaar vaststellen.

Veel projecten in Afrika zijn voor meerdere jaren voorgefinancierd. Dit kunnen we kunnen doen doordat onze partners financiering garanderen en wij inschatten dat we voldoende fondsen kunnen werven en anders op andere wijze voldoende zekerheid hebben. Daarbij werken we met een continuïteitsreserve, waarmee we het voortbestaan van onze organisatie kunnen waarborgen voor onze medewerkers, Amref in Afrika en derden.

Op basis van de definitie van Goede Doelen Nederland en een risico-inschatting hebben we een onder- en bovengrens vastgesteld voor de continuïteitsreserve. Deze bevindt zich tussen de vastgestelde grenzen. Daarnaast hebben we bestemmingsreserves gecreëerd voor projecten. Deze reserves worden in de komende jaren aan onze gezondheidsprogramma's besteed.

Beleggingsbeleid

Geld dat we niet op korte termijn nodig hebben voor de uitvoering van projecten kunnen we uitzetten in deposito's of beleggingen (onder voorbehoud van voorwaarden van donoren). Het eventuele extra rendement besteden we aan onze doelstelling. In 2021 hebben we nagenoeg geen rendement op onze beleggingen. De externe vermogensbeheerder IBS Capital Allies beheert onze beleggingsportefeuille. De Auditcommissie houdt toezicht op de contractafspraken en de uitvoering ervan. Ons beleggingsstatuut voldoet aan de Handreiking Verantwoord Vermogensbeheer voor fondsenwervende instellingen en de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. De omvang van de beleggingsportefeuille is ongeveer gelijk aan de continuïteitsreserve.

Toelichting op de begroting

Een van de doelstellingen in het strategisch plan voor 2020-2022 is de groei van onze inkomsten. In de afgelopen jaren hebben we naar de doelmatigheid van de organisatie gekeken en daarin keuzes gemaakt die de groei in inkomsten moeten bevorderen. Er is extra geïnvesteerd in institutionele fondsenwerving, online fondsenwerving en marketing, waarbij we ook buiten onze landsgrenzen hebben gekeken. Daarnaast hebben we onverminderd ingezet op: diversificatie van fondsenwerving, samenwerking met het bedrijfsleven in nieuwe, duurzame businessmodellen, en onderzoek naar de resultaten en impact van ons werk.

De formatie hield gelijke tred met de groei in inkomsten: na een aantal jaar van flinke organisatorische groei wilden we de formatie niet verder uitbreiden. Onze doelmatigheidsindicatoren waren leidend bij het opstellen van de begroting in 2021: deze voldeed aan de gestelde normen. Door het jaar heen hielden we de ontwikkelingen continu in de gaten en stuurden we bij als dat nodig was.

Covid-19 en de daarbij komende maatregelen hebben ons werk bemoeilijkt. De inkomsten zijn niet gegroeid, maar gestabiliseerd, maar kwamen wel lager uit dan begroot.

Risico's

De belangrijkste risico's voor 2022 zijn de mogelijke effecten van coronapandemie, nu de overheidssteun wegvalt, en de oorlog in Oekraïne. Dit alles heeft een impact op onze economie, met als gevolg een hoge inflatie.

De fondsenwervende evenementen lijken in 2022 wel door te kunnen gaan, maar door de lange wachttijd vallen er deelnemers af. We hebben er in financiële zin rekening mee gehouden dat deze evenementen (gedeeltelijk) weer niet doorgaan.

Een ander risico betreft de groeiende verwachtingen rond het zichtbaar maken van onze resultaten. Dit is dan ook een van onze speerpunten: steeds beter de resultaten en impact van ons werk in Afrika laten zien. Samen met Amref in Afrika werken we aan steeds verfijndere monitoring en evaluatie binnen het Amref-netwerk. We volgen de Nederlandse en internationale ontwikkelingen nauwgezet en maken gebruik van rapportage-tools zoals IATI en nieuwe methoden voor het meten van onze impact.

Verslag van de Raad van Toezicht

“We maken écht een verschil in Afrika op het gebied van zorg”

Voorzitter Bas Maassen

Hoe kijkt u terug op het bijzondere – weer door corona gedomineerde - jaar 2021?

Ik heb vooral veel waardering. Waardering voor de impact die we maken, maar ook voor de capaciteit en kennis die we hebben en niet te vergeten voor het sterke leiderschap van onze collega's in de Afrikaanse landen. Dit leiderschap zorgt ervoor dat we goed gepositioneerd zijn voor de jaren die voor ons liggen. We maken een nadrukkelijk verschil in Afrika op het gebied van zorg. Door Covid-19 voelt iedereen nog beter hoe belangrijk ons werk is voor de gezondheid van de Afrikaanse bevolking.

Wat is een hoogtepunt van het afgelopen jaar?

Een duidelijk hoogtepunt is de groei van onze organisatie op het Afrikaanse continent. Op alle fronten doen onze Afrikaanse collega's het fantastisch: ze halen zelf veel fondsen op bij grote internationale donoren, er staat een sterk team, er is een professionaliseringsslag gemaakt en de programma's zijn van heel goede kwaliteit. Ook tijdens de pandemie zag je onze lokale kracht: we kwamen meteen in actie dankzij de mensen ter plaatse, lokale expertise en middelen, zoals de grote groep lokale zorgverleners waarmee we werken. En dat wordt gezien door de lokale bevolking, autoriteiten en donoren. We hebben het al lang over "Zuidelijk leiderschap", waarbij de prioriteiten in Afrika worden bepaald en de samenwerking gelijkwaardig is. Je ziet en voelt dat deze verschuiving nu plaats aan het vinden is. Als Nederlands kantoor hebben wij een ondersteunende rol. Het leiderschap en de dynamiek komen meer en meer in Afrika te liggen, in de richting van het doel dat ons voor ogen staat.

Een mooie ontwikkeling, maar wat betekent dat voor het Nederlandse kantoor?

De groei van de Afrikaanse organisatie was niet mogelijk zonder de jarenlange support van het Nederlandse kantoor en haar donoren, dus we mogen daar vooral ook heel trots op zijn. We zijn één, 'One Amref'. Er blijft voor Nederland de komende jaren nog een belangrijke rol te vervullen. Qua fondsenwerving natuurlijk, maar er is ook inhoudelijke kennis nodig om een vertaalslag te maken en projecten te ontwikkelen waar donoren naar vragen.

Met het groeien van het Zuidelijk leiderschap van Amref, is er in toenemende behoefte aan on-geoomerkte gelden (*red*: niet toebedeeld aan een specifieke activiteit of project). Dit betekent dat wij, maar vooral ook de fantastische mensen en organisaties die ons werk steunen, meer op de kennis van de experts in Afrika moeten bouwen en vertrouwen. De Nationale Postcode Loterij geeft ons dit vertrouwen al jaren met haar flexibele finan-

cieringsvoorwaarden. Dit is hoe het zou moeten gaan, want dat is de manier om duurzaam verankerde verbetering te bereiken.

Hoe kijkt u naar de situatie in Afrika de afgelopen twee jaar, bij het bestrijden van het coronavirus?

De coronapandemie heeft ons absoluut met onze neus op de feiten gedrukt. De wereld is één. Maar, bij het managen van deze crisis hebben de wereldleiders dit bijna in isolatie, per land, aangepakt. De coronacrisis laat heel goed zien hoe altruïsme en verlicht eigenbelang nauw samenhangt. De armere landen moeten geholpen worden. Je doet het niet alleen voor hen, maar ook voor jezelf. Een virus kent geen landsgrenzen. Het muteert waar de omstandigheden gunstig zijn, en dat is vaak daar waar de verspreiding en besmetting groot is, en waar de bescherming dus laag is. Hoewel we dit allemaal weten, is het toch moeilijk gebleken om tot een mondiale aanpak te komen waarbij de armere landen volledig geïncorporeerd zijn. Dat is jammer aan de ene kant, maar het is ook een uitdaging voor de

toekomst. Amref kan daarbij een zeer belangrijke rol spelen op het Afrikaanse continent.

En hoe is het Amref Nederland vergaan, in tijden van crisis?

De pandemie heeft zeker ook een groot beroep gedaan op de Nederlandse organisatie. Net zoals in veel andere organisaties hebben collega's op hun tenen gelopen. Het is wel gebleken dat het moeilijk is om structureel online te communiceren, je mist toch de echte verbinding. Verder vind ik het echt bewonderenswaardig hoe de organisatie in staat is geweest om alles financieel rond te breien, zonder overheidssteun. Dit laat zien dat er veel aanpassingsvermogen is en dat er goed wordt aangestuurd.

Voor 2022 hoop ik dat we weer makkelijker met elkaar in contact komen en kunnen samenwerken, leidend tot nog mooiere resultaten voor een gezond en sterk Afrika!

Feiten en cijfers

Amref Flying Doctors heeft een Raad van Toezicht en een directie. De Raad houdt toezicht op ons werk en onze uitgaven. Verder geeft de Raad advies aan de directie en speelt de Raad een belangrijke rol bij het maken van regels en afspraken.

De Raad van Toezicht telde in 2021 vijf leden: Bas Maassen (voorzitter), Frans van Drimmelen, Barend Gerretsen, Dymfke Kuijpers en Lena Olivier.

In het afgelopen jaar vergaderde de Raad in totaal 4 keer. Er zijn 2 deelcommissies: de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie, waaraan verschillende leden deelnemen. Zij kwamen respectievelijk 4 keer en 1 keer bijeen.

Sommige (oud-)leden houden zich op internationaal vlak met Amref bezig: zo neemt Frans van Drimmelen deel aan de FRANCC (Fundraising and Communications Committee) en de International Board en is oud-lid Jacques van Dijken lid van zowel de Finance & Investment Committee als de International Board. Jelle Stekelenburg, eveneens oud-lid, maakt deel uit van de Health Programmes Committee.

Een van onze internationale doelen is het bestendigen van One Amref: Africa in the lead, ook als het gaat om governance.

Update april 2022:

Vanaf eind 2020 kwam Frans van Drimmelen, lid van onze Raad van Toezicht en International Board van onze moederorganisatie

Amref Health Africa, negatief in de media vanwege beschuldigingen rond machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag. Ook wij zijn hier erg van geschrokken. Naar aanleiding van de laatste berichtgeving in april 2022 heeft Frans zich teruggetrokken en is hij niet meer actief voor onze organisatie.

Samenvatting financieel jaaroverzicht

Onze jaarcijfers en de toelichting daarop vatten we hieronder samen. De volledige jaarrekening, inclusief de controleverklaring van Dubois+co, is in het volgende hoofdstuk te vinden.

Resultaat

We hebben in 2021 een negatief resultaat (€ 8.100) behaald. Dat is iets minder dan begroot, maar gezien de lockdowns en beperkende maatregelen met betrekking tot de coronapandemie, zijn we tevreden met het bereikte resultaat. De totale inkomsten zijn iets gedaald en er waren verschuivingen tussen inkomsten van bedrijven (minder) en inkomsten van particulieren (meer). Daarnaast is er veel minder gereisd en misten we de inkomsten van de evenementen.

Inkomsten

Het totale inkomen kwam in 2021 € 550.000 lager uit dan de begroting. De werving van nieuwe donateurs verliep goed en donateurs gaven gemiddeld hogere bedragen waardoor er van particulier donateurs € 400.000 meer is ontvangen. Deze inkomsten compenseren gedeeltelijk de bronnen van financiering die door corona lager uitvielen dan verwacht, namelijk:

- Evenementen;
Ons fondsenwervende evenement in Afrika, de Africa Classic, kon dit jaar opnieuw niet doorgaan. Gelukkig willen de meeste deelnemers in 2022 een nieuwe poging wagen.
 - Bedrijven en corporate foundations;
 - Lagere subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Hieruit blijkt dat ons beleid van diversificatie en continu investeren nog steeds vruchten afwerpt. Dit leidt tot een gebalanceerde inkomstenverdeling en vormt daarmee een gezonde financiële basis.

Besteding aan doelstelling

Van onze totale uitgaven is 86% besteed aan onze doelstelling. Dat gebeurde via de gezondheidsprogramma's in Afrika en voorlichting daarover in Nederland. Dit is hoger dan onze minimumnorm van 80% en in lijn met het percentage van 2020 (86%).

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving kwamen in 2021 uit op 20%. Dit percentage ligt iets lager dan de afgelopen jaren (gemiddeld 21%), en ruim onder de norm van 25%. Ons streven is opnieuw om de komende jaren te blijven investeren, zodat we verder kunnen groeien.

Beheer en administratie

Beheer en administratie bedragen 5,1% van de totale kosten. Dit percentage is de laatste jaren iets gestegen boven de norm van maximaal 4,5%. Dit is met name te wijten aan extra investeringen in ICT en uitbreiding van fte's. Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben we meer tijdelijke externe krachten ingehuurd.

Liquiditeit

Eind 2021 bedroegen onze liquide middelen € 4.059.034. Deze is € 10 miljoen lager dan eind 2020. Dit is met name te wijten aan de betaling van een subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken van € 9 miljoen, die we in het eerste kwartaal van 2022 ontvangen hebben in plaats van in het vierde kwartaal van 2021. Daarmee kunnen we ruim aan al onze korte termijnverplichtingen voldoen.

Reserves en fondsen

Het resultaat zal worden verdeeld over de reserves op basis van werkelijke kosten.

2021 en verder

Volgens onze meerjarenbegroting 2020-2022 willen we groeien naar ongeveer € 30 - 35 miljoen aan inkomsten (in 2022). Deze groei moet onder andere komen uit meer samenwerking met bedrijven en investeerders via nieuwe businessmodellen. En door het aanboren van nieuwe wervingskanalen en -gebieden. Hiervoor zullen we ook (beperkte) investeringen doen in onze organisatie en fondsenwerving.

In 2021 hebben we de eerste stappen gezet, voortbouwend op de voorbereidingen die we hiervoor deden in 2020. We onderkennen dat de groei, mede door de (onzekere) invloed van Covid-19, langzamer is verlopen dan in de meerjarenbegroting is ingepland. Het jaar 2021 heeft in het teken gestaan van een voortvarende start met de grote subsidieprojecten die we in 2020 hebben verworven vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het komende jaar zal in het teken staan van het ontwikkelen van een nieuwe strategie en onderzoeken van andere Europese markten voor additionele fondsen.

Voor een gezond
en sterk Afrika

**Financieel
jaaroverzicht 2021**

Balans per 31 december

(in €, na resultaatbestemming)

Activa		2021	2020
Materiële vaste activa			
Inventaris	1	155.274	239.736
Vorderingen en overlopende posten			
Overige vorderingen en vooruitbetalingen	2	2.171.984	2.259.125
Debiteuren	2	81.955	-
Vooruitbetaling aan Amref Health Africa	3	-	1.100.000
Vooruitbetaling aan Amref Verenigd Koninkrijk	3	238.295	-
Vooruitbetaalde projectfinanciering	3	1.415.903	-
		3.908.137	3.359.125
Beleggingen			
	4	1.765.084	1.688.078
Liquide middelen			
	5	4.059.035	14.786.547
		9.887.530	20.073.486

Passiva		2021	2020
Vermogen			
Stichtingskapitaal		23	23
Continuïteitsreserve	6	2.167.500	2.083.001
Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	7	155.274	239.736
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	8	548.299	1.163.688
Bestemmingsreserve projecten	9	1.522.76	1.027.351
Bestemmingsreserve bijzondere projectinvesteringen	10	175.000	127.892
		4.568.372	4.641.690
Subsidies & Fondsen			
Bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij	11	50.590	108.111
Bestemmingsfonds ministerie van Buitenlandse Zaken	12	-	6.334
Bestemmingsfonds A Nice Place	13	38.800	-
Bestemmingsfonds Digitaal Leren Ethiopië	14	90.270	-
		179.660	114.445
Totaal vermogen			
		4.748.032	4.756.135
Voorzieningen			
Voorziening Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	15	-	1.158
Kortlopende Verplichtingen			
Toegekende projectbijdragen	16	611.897	759.748
Crediteuren	17	520.273	185.692
Nog te betalen bedragen / overlopende posten	17	4.007.327	14.370.753
		5.139.497	15.316.193
		9.887.530	20.073.486

Staat van baten en lasten

(in €)

Baten

		Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bijdragen Particulieren		9.639.000	8.718.309	8.271.500	8.268.739
Bijdragen Bedrijven		1.307.500	582.034	1.200.040	846.803
Nationale Postcode Loterij		1.900.000	1.606.993	1.663.057	2.710.372
Ministerie van Buitenlandse Zaken		12.833.015	12.151.691	12.500.000	9.378.256
Andere organisaties zonder winstoogmerk		575.000	809.529	539.500	1.054.410
Inkomsten van andere Amref-organisaties		100.000	50.000	300.000	153.000
	18	26.354.515	23.918.556	24.474.097	22.411.580
Overige baten	19	-	-	-	271.768
Totaal baten		26.354.515	23.918.556	24.474.097	22.683.348

Lasten

		Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Gezondheidsprogramma's in Afrika	20	17.513.500	16.872.528	16.476.939	15.090.450
Beleidsbeïnvloeding		271.036	162.662	247.741	216.205
Amref Ventures		519.790	457.316	504.303	533.624
Voorlichting/bewustwording		4.137.319	3.190.704	3.616.930	3.417.092
Uitgaven ten behoeven van Doelen	21	22.441.645	20.683.211	20.845.913	19.257.371
Kosten werving baten	22	2.655.710	2.078.364	2.448.392	2.230.125
Kosten beheer & administratie	23	1.262.117	1.213.309	1.173.476	1.002.039
Totaal lasten		26.359.472	23.974.883	24.467.781	22.489.535
Resultaat financiële baten en lasten	24	5.500	48.223	3.000	34.235
Resultaat		543	-8.104	9.316	228.048

Resultaat (in €)

Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	-84.462
Bestemmingsreserve activa projecten	494.925
Bestemmingsreserve bijzondere projectinvesteringen	47.108
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	-615.389
Bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij	-57.521
Bestemmingsfonds ministerie van Buitenlandse Zaken	-6.334
Bestemmingsfonds A Nice Place	38.800
Bestemmingsfonds Digitaal leren Ethiopië	90.270
Continuïteitsreserve	84.500
	-8.104

Kasstroomoverzicht

(in €) (Directe methode)

	2021	2020
Inkomsten		
Particulier, zakelijk, stichtingen	9.310.659	10.461.491
Nationale Postcode Loterij	900.000	3.650.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken	2.209.480	18.411.925
Overige inkomsten	25.000	504.339
Investerings	-11.846	-17.784
	12.433.295	33.009.971
Uitgaven		
Gezondheidsprogramma's in Afrika	2.716.860	12.670.302
Vooruitbetalingen op programma's in Afrika		1.100.000
Overige betalingen	3.405.819	9.046.656
	6.122.679	22.816.958
Kasstroom van operationele activiteiten	6.310.615	10.193.013
Kasstroom van investeringen		
Investerings	-13.486	-29.021
Desinvesterings	-	-
	-13.486	-29.021
Kasstroom van financiële activiteiten		
Acquisities in beleggingsportefeuille	-18.121.607	-1.466.186
Verkoop in beleggingsportefeuille	1.096.966	1.377.658
	-17.024.641	-88.528
Totale kasstroom	-10.727.511	10.075.464
Mutatie in de liquide middelen		
Liquide middelen per 1 januari	14.786.547	4.711.083
Liquide middelen per 31 december	4.059.035	14.786.547
	-10.727.511	10.075.464

Onze kaspositie is aanzienlijk gedaald. Dit komt met name door een voorschotbetaling 2022 van het ministerie van Buitenlandse Zaken welke ontvangen is in het eerste kwartaal van 2022 in plaats van in het laatste kwartaal van 2021.

De kaspositie is toereikend om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Amref Flying Doctors (Stichting Amref Nederland) is gevestigd in Leiden, Nederland.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn RJ 650 voor fondsenwervende organisaties.

Richtlijnen voor rapportage

In de staat van baten en lasten is een aparte post opgenomen voor beheer- en administratiekosten. Wij zijn vrij om te bepalen welke kosten aan deze post worden toegerekend, mits overeenkomstig de gehanteerde methode. Goede Doelen Nederland (GDN), onze brancheorganisatie, heeft aanbevelingen gedaan over de implementatie van deze richtlijn om transparantie en vergelijkbaarheid in onze sector te waarborgen. Wij volgen deze aanbevelingen sinds 2008.

In 2011 is daarnaast ook de handreiking 'Verantwoord Financieel Beheer' (voorheen Richtlijn Financieel Beheer) voor goede doelen opgesteld. Deze richtlijn geeft houvast met betrekking tot reserves en fondsen en het verantwoord beheer van deze middelen. Het gaat dan specifiek om richtlijnen ten aanzien van beleggingsbeleid en -beheer, de hoogte van de continuïteitsreserve en de manier waarop beleggingsprestaties worden gerapporteerd. Het staat leden van Goede Doelen Nederland vrij om van de richtlijn af te wijken, mits ze de reden daarvoor toelichten en verantwoorden. Wij hebben ervoor gekozen om de

richtlijn volledig toe te passen, zoals vastgelegd in ons beleggingsbeleid, ons beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve en in ander beleid. In dit jaarverslag laten wij onze resultaten zien.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit.

Gebruik van schattingen

Bij het opmaken van de jaarrekening is ons management-team verplicht oordelen te vormen, schattingen te maken en aannames te doen die van invloed zijn op de implementatie van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, alsmede rapportages van baten en lasten. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen. We beoordelen voortdurend de schattingen en onderliggende veronderstellingen. De herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in eventuele toekomstige perioden die door de relevante herzieningen worden beïnvloed.

Functionele- en rapportagevaluta

De jaarrekening en alle specificaties zijn in euro's; dit is zowel de functionele als rapportagevaluta van Amref Flying Doctors.

Relatie met Amref in Afrika

Hoewel we juridisch gezien onafhankelijke organisaties zijn, zijn het doel en de missie van Amref in Nederland en in Afrika volledig met elkaar verbonden. Verschillende (voormalig) leden van onze Raad van Toezicht zijn ook lid van de Amref International Board. De gezondheidsprogramma's in Afrika die door

Amref in Nederland worden gefinancierd, worden alleen door Amref in Afrika uitgevoerd, op basis van duidelijke contractuele afspraken per individuele financiering. In 2019 heeft Amref in Nederland een voorschot verstrekt aan Amref in Afrika van €2 miljoen, dit is volledig afgelost in 20 maandelijkse termijnen van april 2020 tot november 2021. Overigens voeren Amref in Nederland en Amref in Afrika de incidentele onderlinge afwikkeling van betalingen uit via een tussenrekening. Amref in Afrika financiert geen van de kernactiviteiten van Amref in Nederland.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen oorspronkelijke kostprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen, op basis van de economische levensduur. Wij hanteren de volgende afschrijvingstermijnen:

- Investerings in onze servers: 5 jaar
 - Overige computerapparatuur: 3 jaar
 - Kantooruitrusting: 5 jaar
 - Investerings in onze kantoorruimte: 5 jaar
- Alle activa worden geclassificeerd als bedrijfsmiddel.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een langere levensduur moeten worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer zich wijzigingen of omstandigheden voordoen die erop wijzen dat de boekwaarde van een activum niet zal worden gerealiseerd. De realiseerbaarheid van activa in gebruik wordt bepaald door de boekwaarde van een activum te vergelijken met de geschatte

contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het activum naar verwachting zal genereren. Indien de boekwaarde van het activum significant hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil in boekwaarde en realiseerbare waarde.

Vorderingen en overlopende posten

Vorderingen en overlopende activa worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien nodig wordt er rekening gehouden met veroudering.

Investerings

Investerings zijn geboekt tegen marktwaarde per 31 december 2021. Nog niet gerealiseerde koerswinsten en -verliezen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit bank- en kassaldi en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld om Amref in staat te stellen om aan onze verplichtingen richting derden en onze eigen medewerkers te kunnen voldoen als dit nodig is. De continuïteitsreserve dient tevens als buffer bij omzettekorten of onverwachte calamiteiten, zodat wij onze activiteiten tussentijds kunnen voortzetten.

Goede Doelen Nederland heeft in 2011 de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen vastgesteld. Deze richtlijn stelt dat de continuïteitsreserve niet meer dan 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de organisatie mag bedragen, waarbij duidelijk is vastgelegd welke kosten de organisatie als verlies mag nemen. Voor ons

betekent dit de totale operationele kosten van de organisatie, inclusief de operationele kosten voor fondsenwerving, gezondheidsprogramma's in Afrika en communicatie/bewustwording, evenals alle extra kosten voor onze eigen fondsenwerving en het verwerven van overige inkomsten. De directe uitgaven voor gezondheidsprogramma's in Afrika en communicatie/bewustwording zijn niet inbegrepen in onze operationele kosten.

Ons eigen beleid ten aanzien van de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve is in 2011 aangescherpt en is in lijn met de richtlijn van Goede Doelen Nederland. De kostenberekeningen voor de organisatie gebruiken we als basis voor onze eigen berekeningen. Vervolgens maken we twee aanpassingen om rekening te houden met de betrouwbaarheid van inkomensstromen. Tot slot stellen we een duidelijke boven- en ondergrens vast en voeren we een risicoanalyse uit op de hoogte van de continuïteitsreserve. Het bedrag van de continuïteitsreserve dient minimaal 50% en doorgaans niet meer dan 100% te bedragen van de grondslag, die wordt gevormd door de begrote kosten van de organisatie van het volgende boekjaar minus 50% van de opbrengsten uit particuliere fondsenwerving uit het lopende boekjaar en 10% van de subsidie-inkomsten voor het volgende boekjaar die reeds in contracten zijn vastgelegd. In 2015 is het beleid aangepast. Op basis van de risicoanalyse moet de continuïteitsreserve minimaal € 2.082.500 bedragen. Hiermee valt de reserve ruim binnen de acceptabele grenzen van de CBF- en GDN-richtlijnen.

Wij zijn van mening dat dit beleid onze continuïteit voldoende waarborgt zonder onnodige reserves op te bouwen. Onze omzet is in de loop der jaren gegroeid en gediversifieerd en we verwachten dat deze trend zich zal voortzetten, waarbij onze particuliere donateurs een stabiele financiële basis bieden. Daarnaast zijn een aantal andere inkomstenbronnen, zoals bijdragen van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de Nationale Postcode Loterij en notariële aktes voor een aantal jaren veiliggesteld.

Bestemmingsreserves

Geoommerkte reserves drukken het deel van het beschikbare vermogen uit dat aan een bestemming wordt besteed. Het bedrag en de bestemming worden jaarlijks goedgekeurd door onze Raad van Toezicht. Onze geoommerkte reserve voor de financiering van vaste activa geeft aan welk deel van het eigen vermogen als materiële vaste activa is aangemerkt. Daarnaast hebben we een geoommerkte reserve voor organisatieontwikkeling, die bedoeld is voor de verdere ontwikkeling en versterking van onze organisatie, zowel in Nederland als in Afrika. De geoommerkte reserve voor bijzondere projectinvesteringen is in 2015 gevormd als gevolg van een eenmalige teruggaaf van betaalde omzetbelasting van 2007 tot en met 2015. Deze reserve wordt bestemd voor investeringen met een eenmalig karakter of ter dekking van specifieke niet-structurele risico's. De geoommerkte reserve voor projecten zal de reguliere projectfinanciering in Afrika dekken.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn geoommerkte fondsen die een derde partij heeft aangewezen voor een bepaald doel en die nog niet zijn uitgegeven.

Schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag, verminderd met transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Verplichtingen met betrekking tot de periode na 2021 zijn opgenomen onder de langlopende schulden.

Pensioenen

We hebben een beschikbare premieregeling. De regeling is gebaseerd op de veronderstelling dat de pensioenlasten in de verslagperiode gelijk zijn aan de over die periode aan het

pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Een verplichting wordt opgenomen voor zover de verschuldigde premies per balansdatum nog niet zijn betaald. Indien de op balansdatum reeds betaalde premies hoger zijn dan de te betalen premies, worden lopende en overlopende posten opgenomen ter verantwoording van een eventuele aflossing door het fonds of verrekening met in de toekomst te betalen premies. Er zijn geen extra verplichtingen.

Boekhoudkundige principes voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Inkomen

Inkomsten uit fondsenwerving worden geregistreerd als bruto-inkomen (voor het ontvangen bedrag). Legaten worden weergegeven in het jaar waarin de hoogte van het legaat

betrouwbaar kan worden vastgesteld, waarbij onroerend goed en transport worden gewaardeerd op 70% van de opgegeven waarde, investeringen op 80% en liquide middelen op 100%. Eventuele voorschotten worden opgenomen in het ontvangen jaar. Inkomsten van loterijorganisaties omvatten alleen campagnes die geen risico voor ons inhouden.

Projectbijdragen

De toekenning van projectbijdragen wordt weergegeven in het jaar waarin de ontvanger schriftelijk op de hoogte wordt gesteld van de bijdrage. Bij het toekennen van een meerjarige bijdrage aan een project met reservering voor de financiële ontwikkeling van onze organisatie wordt de bijdrage per jaar als uitgave getoond.

Toerekening van kosten

De kosten worden toegerekend aan de activiteit waarop ze betrekking hebben. Onze vier hoofdactiviteiten zijn gecategoriseerd als: gezondheidsprogramma's in Afrika

(inclusief Amref Ventures en beleidsbeïnvloeding), bewustwording/voorlichting, fondsenwerving, en beheer en administratie. Onder beheer en administratie vallen de algemene overheadkosten van onze organisatie. Sinds 2009 verdelen we de kosten zoveel mogelijk rechtstreeks en maken daarbij gebruik van de richtlijnen van Goede Doelen Nederland. Een deel van de kosten wordt verdeeld over de hoofdactiviteiten volgens vaste verdeelsleutels, naar rato van de daarmee gemoeide tijd of personeelskosten. Deze verdeelsleutels worden jaarlijks herzien op basis van actuele gegevens. Het allocatiepercentage voor bewustwording/voorlichting en fondsenwerving voor 2021 is vastgesteld op respectievelijk 60% en 40% van het totale budget voor fondsenwerving en communicatie.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting op de balans

1 Materiële vaste activa (in €)

	2021	2020
Inventaris		
Aanschafwaarde per 1 januari	611.593	582.571
Afschrijvingen per 1 januari	-371.856	-251.937
Boekwaarde per 1 januari	239.736	330.634
Mutaties boekjaar		
Desinvesteringen	-	-
Investerings	14.627	29.021
Afschrijving	-99.089	-119.919
Saldo	-84.463	-90.898
Aanschafwaarde per 31 december	626.219	611.592
Afschrijvingen per 31 december	-470.945	-371.856
Boekwaarde per 31 december	155.274	239.736

De investeringen in 2021 waren beperkt en betroffen de vervanging van inventaris en IT-hardware ten behoeve van de operationele bedrijfsvoering.

2 Vorderingen en overlopende posten (in €)

	2021	2020
Rente	-	-
Vooruitbetaalde kosten	84.904	79.616
Debiteuren	81.955	-
Te ontvangen subsidies en bijdragen	1.766.636	1.806.419
Nog te ontvangen legaten	206.132	178.250
Nog te ontvangen belastingen	-	71.594
Overige vorderingen	114.312	123.426
	2.253.939	2.259.125

De te ontvangen subsidies en bijdragen betreffen met name overheidssubsidies en andere projectfinancieringen. De te ontvangen legaten betreffen legaten die nog niet volledig afgewikkeld zijn.

3 Leningen en vooruitbetalingen (in €)

	2021	2020
Vooruitbetaald aan Amref Health Africa	-	1.100.000
Vooruitbetaald aan Amref UK	238.295	
Vooruitbetaalde projectbijdragen	1.415.903	-
	1.654.198	1.100.000

In 2019 kampte Amref Health Africa in Kenia met een tijdelijk gebrek aan liquiditeit. Amref Nederland heeft besloten om aan Amref Health Africa een voorschot te geven van € 2 miljoen. Dit voorschot wordt terugbetaald in 20 termijnen, welke in mindering gebracht worden op onze maandelijkse projectoverschrijvingen. De terugbetaling is gestart in april 2020 en de laatste betaling is gedaan in november 2021. Op 31 december 2021 was het hele bedrag terugbetaald.

In 2021 heeft Amref Nederland een bedrag van £ 205.000 uitgeleend voor de uitrol van het contract "Support to the African Led Movement to End FGM" in het Verenigd Koninkrijk. Er is een overeenkomst opgesteld en het bedrag zal uiterlijk op 31 maart 2026 worden terugbetaald.

De vooruitbetaalde projectbijdragen hebben met name betrekking op vooruitbetalingen aan partners voor het programma Power to You(th).

Partners Power to You(th)	Overgemaakt 2021	Gerealiseerde projectbestedingen	Vooruitbetaald
Rutgers	€ 2.308.109	€ 1.580.351	€ 727.758
Sonke	€ 2.199.968	€ 1.780.260	€ 419.708
CHOICE	€ 222.414	€ 202.787	€ 19.627
KIT	€ 762.000	€ 762.000	€ 0
	€ 5.492.491	€ 4.325.398	€ 1.167.093

4 Beleggingen (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.688.078	1.531.535
Aankoop	993.919	1.466.186
Verkoop	-979.823	-1.377.658
Waarestijging/afschrijving	62.909	68.015
Saldo per 31 december	1.765.084	1.688.078

Sinds 2016 is IBS Capital Allies onze externe beleggingsportefeuillebeheerder. Op basis van ons beleggingsbeleid en duidelijke contractafspraken beheren zij onze portefeuille. Ons beleid is zeer defensief en voldoet aan de GDN-richtlijn Verantwoord Beleggingsbeheer en de richtlijn Financieel Beheer voor liefdadigheidsinstellingen.

5 Liquide middelen (in €)

	2021	2020
Bank- en kasgelden	4.059.035	14.786.547
Kortlopende deposito's	-	-
	4.059.035	14.786.547

Onze kaspositie is aanzienlijk gedaald, van € 14.786.647 naar € 4.059.035. Het relatief hoge saldo per 31 december 2020 is met name veroorzaakt door een voorschot van € 9.878.000 van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het programma Power to You(th). Dit voorschot voor 2021 is in december 2020 ontvangen en gespendeerd in 2021. Echter het voorschot voor 2022 is pas in 2022 ontvangen.

Er is een bankgarantie afgegeven ten behoeve van de kantoorhuur voor een bedrag van € 34.037.

6 Continuïteitsreserve (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	2.083.000	2.026.796
Opname	-	-
Toevoeging	84.500	56.204
Saldo per 31 december	2.167.500	2.083.000
Berekening van de grondslag		
Organisatiekosten huidig boekjaar	4.636.000	4.834.000
Andere kosten van het verhogen van de inkomsten volgend jaar	1.764.000	1.620.000
-/- 50% particuliere donorinkomsten dit jaar	-4.359.000	-4.134.000
-/- 10% toegezegde subsidies volgend jaar	-725.000	-481.000
Basis	1.316.000	1.839.000

Niveau van continuïteitsreserve ten opzichte van de grondslag	165%	113%
Maximaal toegestaan volgens CBF en GDN	9.600.000	9.681.000

Niveau van continuïteitsreserve in verhouding tot het maximum	23%	22%
Niveau van continuïteitsreserve in verhouding tot de organisatiekosten	34%	32%

De continuïteitsreserve van € 2.167.500 ligt boven het minimumniveau van € 1.250.000 dat in 2015 is vastgesteld. Het ligt op 118% van de grondslag. Dat is een reële afwijking van ons beleid van maximaal 100% van de grondslag. Wanneer we de geïdentificeerde risico's en onzekerheden voor de nabije toekomst in ogenschouw nemen, is het overschot gerechtvaardigd. Volgens de CBF-norm zou het maximale bedrag € 9.752.000 kunnen zijn. We zitten ruimschoots onder die grens.

**7 Bestemmingsreserve activa
bedrijfsvoering** (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	239.736	330.634
Opname	-84.462	-90.898
Toevoeging	-	-
Saldo per 31 december	155.274	239.736

De bestemmingsreserve voor de activa bedrijfsvoering komt overeen met de boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 2021.

8 Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.163.688	585.625
Opname	-615.389	-
Toevoeging	-	578.063
Saldo per 31 december	548.299	1.163.688

De bestemmingsreserve voor organisatieontwikkeling is bedoeld voor de verdere ontwikkeling en versterking van onze organisatie, zowel in Nederland als in Afrika.

9 Bestemmingsreserve activa projecten (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.027.351	1.027.351
Opname	-	-
Toevoeging	494.925	-
Saldo per 31 december	1.522.276	1.027.351

De bestemmingsreserve voor projecten dekt de reguliere projectfinanciering in Afrika.

10 Bestemmingsreserve bijzondere projectinvesteringen (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	127.892	396.372
Opname	-	-268.480
Toevoeging	47.108	-
Saldo per 31 december	175.000	127.892

De bestemmingsreserve voor bijzondere projectinvesteringen is in 2015 tot stand gekomen via een eenmalige teruggave omzetbelasting over de periode 2007 tot en met 2015. Deze reserve is toegewezen aan projectinvesteringen die een eenmalig karakter hebben en/of een specifiek niet-structureel profiel.

11 Bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	108.111	154.952
Opname	-57.521	-46.841
Toevoeging	-	-
Saldo per 31 december	50.590	108.111

Het bestemmingsfonds 'Nationale Postcode Loterij' is het nog te besteden bedrag van de subsidie uit het Droomfonds in 2016. Het Droomfonds heeft het I-PUSH programma gefinancierd van 2017 tot en met 2021 in Nederland. De bestedingen bestonden uit kosten voor communicatie, programmamanagement en ondersteunende activiteiten voor het i-PUSH-programma. Het programma is eind 2021 nog niet volledig afgerond en heeft een uitloop naar 2022.

12 Bestemmingsfonds subsidies ministerie van Buitenlandse Zaken (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	6.334	6.334
Opname	-6.334	-
Toevoeging	-	578.063
Saldo per 31 december	-	6.334

Het bestemmingsfonds 'Subsidies ministerie van Buitenlandse Zaken' heeft betrekking op renteopbrengsten die toerekenbaar zijn aan overheidssubsidies in voorgaande jaren. Dit jaar is het saldo gebruikt ter dekking van het negatieve resultaat van projecten.

13 Bestemmingsfonds A Nice Place (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	-	-
Opname	-	-
Toevoeging	38.800	-
Saldo per 31 december	38.800	-

Het bestemmingsfonds A Nice Place heeft betrekking op in 2021 ontvangen bijdragen ten behoeve van A Nice Place die in 2022 worden aangewend.

14 Bestemmingsfonds Digitaal Leren Ethiopië (in €)

	2021	2020
Saldo per 1 januari	-	-
Opname	-	-
Toevoeging	90.270	-
Saldo per 31 december	90.270	-

Het bestemmingsfonds Digitaal Leren Ethiopië heeft betrekking op in 2021 ontvangen bijdragen die in 2022 worden aangewend.

15 Voorzieningen (in €)

	2021	2020
Voorziening WAB	1.158	8.097
Opname	-1.158	-6.939
Toevoeging	-	-
Saldo per 31 december	-	1.158

In 2019 is nieuwe wetgeving met betrekking tot het personeelsbestand ingevoerd: de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB). In deze wetgeving is een voorziening vereist voor uitzendkrachten die werkzaam zijn in de organisatie. De voorziening is in 2021 vrijgevallen, aangezien er geen uitzendkrachten meer werkzaam zijn in de organisatie per 31 december 2021.

16 Projectverplichtingen (in €)

	2021	2020
Toegekende projectbijdragen 2020	-	759.748
Toegekende projectbijdragen 2021	611.897	-
Saldo per 31 december	611.897	759.748

De toezegde projectbijdragen 2021 hebben voor € 282.577 betrekking op verplichtingen uit hoofde van WASH SDG-overeenkomsten met partners. Deze contracten bevatten primair 'beschermende zeggenschapsrechten', zodat sprake is van een onvoorwaardelijke toezegging. De overige toekenningen hebben betrekking op contractuele verplichtingen in 2021, waarvan de betaling is uitgesteld naar 2022.

17 Crediteuren en kortlopende verplichtingen (in €)

	2021	2020
Vooruit ontvangen subsidies & bijdragen	3.505.520	13.831.134
Crediteuren	520.273	185.692
Accountantskosten	56.870	36.150
Vakantiegeld personeel	136.775	115.531
Nog te betalen bedragen/overlopende posten	308.163	387.938
	4.527.600	14.556.445

De afname van de kortlopende verplichtingen is met name het gevolg van de afname vooruitbetaalde subsidies. De subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het programma Power to You(th) 2021 was in 2020 vooruitbetaald. In 2021 is er geen vooruitbetaling gedaan voor 2022 waardoor er €8.706.000 minder ontvangen is. De nog te betalen bedragen/overlopende posten bevatten programmagerelateerde verplichtingen, reservering verlofdagen van onze medewerkers en verplichtingen aan diverse leveranciers.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige verplichtingen

Wij hebben een huurcontract op onze kantooraccommodatie aan het Schuttersveld 9 in Leiden. Dit contract is in 2021 verlengd tot en met 30 juni 2031 (met een voorwaardelijke clausule met betrekking tot de voortzetting van subsidiefinanciering door het ministerie van Buitenlandse Zaken). De jaarlijkse huurprijs bedraagt in 2021 € 106.000, waarvoor wij een bankgarantie van € 34.037 hebben afgegeven.

We hebben een leasecontract voor de Renault Zoë van onze CEO tot 16 december 2024. Het contract is met Forward Lease en bevat sponsoring door Forward Lease en Autohaag Zeeuw. De jaarlijkse kosten bedragen € 5.978.

Alliantie Power to You(th)

De samenwerking binnen de alliantie Power to You(th) wijkt af van andere programma's binnen Amref, enerzijds door de subsidievoorwaarden van het ministerie van Buitenlandse Zaken en anderzijds doordat Amref penvoerder is van deze alliantie. Gegeven de aard van de subsidietoekenning en de samenwer-

kingsafspraken binnen de alliantie worden de besteding van de alliantieleden in de jaarrekening van Amref verwerkt op basis van de daadwerkelijke gerealiseerde programma voortgang en de daadwerkelijke gemaakt programma bestedingen over 2021. De voorwaardelijke verplichting voor de jaren 2022 tot en met 2025 worden in de volgende tabel toegelicht. Tegenover deze voorwaardelijke verplichting heeft Amref aanspraak op de subsidietoekenning van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Partners Power to You(th)	Totale verplichting 2021-2025	Overgemaakt in 2021
Rutgers	€ 11.000.167	€ 2.308.109
Sonke	€ 10.217.615	€ 2.199.968
CHOICE	€ 874.570	€ 222.414
KIT	€ 872.000	€ 762.000

De totale bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het programma Power to You(th) bedraagt € 43.448.194.

Voorwaardelijke verplichtingen

Per 31 december 2021 hebben we voorwaardelijke projecttoezeggingen voor 2022-2025 van € 18,9 miljoen, waarvan € 16,1 miljoen voor 2022. Opschorting is mogelijk, op basis van voorwaarden in de projectovereenkomsten. Deze voorwaarden hebben betrekking op mogelijke beslissingen van de betreffende donateur of alliantie, of op mogelijke financiële tegenvallers of beslissingen van Amref Flying Doctors zelf.

Toelichting op de staat van baten en lasten

18 Baten (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Particuliere donateurs	9.639.000	8.718.309	8.271.500	8.268.739
Bedrijven	1.307.500	582.034	1.200.040	846.803
Nationale Postcode Loterij	1.900.000	1.606.993	1.663.057	2.710.372
Ministerie van Buitenlandse Zaken	12.833.015	12.151.691	12.500.000	9.378.256
Andere organisatie zonder winststreven	575.000	809.529	539.500	1.054.410
Inkomsten van andere Amref-organisaties	100.000	50.000	300.000	153.000
	26.354.515	23.918.556	24.474.097	22.411.580

Het totale inkomen is gestegen van € 22.411.580 in 2020 naar € 23.918.556 in 2021. De inkomsten zijn minder dan gebudgetteerd door lagere bijdragen van bedrijven en andere Amref-organisaties. Amref ontvangt een jaarlijkse vaste bijdrage van € 900.000 van de Nationale Postcode Loterij, naast de lopende bijdragen voor de programma's Malawi Guardians, Centre of Excellence FGM en het i-PUSH-programma.

Van de Nederlandse overheid hebben we in 2021 de volgende subsidie inkomsten:

- € 8.235.884 voor het Power to You(th)-programma
- € 2.185.976 voor de WASH-programma's (WASH SDG en WASH SDG First),
- € 1.729.830 voor het Finish Mondial-programma.

Amref ontvangt subsidie uit de volgende meerjarige programma's:

Power to You(th), 2021-2025 • WASH SDG, 2018-2022 • WASH First, 2020-2021 • Finish Mondial 2021-2025

De definitieve vaststelling van de subsidies vindt plaats na afloop van het programma.

Particuliere donateurs

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Individuele donaties	8.264.000	8.090.051	7.311.500	7.437.355
Evenementen	1.125.000	319.829	710.000	305.782
Legaten	250.000	308.429	250.000	525.602
	9.639.000	8.718.309	8.271.500	8.268.739

Financieel jaaroverzicht

Door de lockdown hebben we meerdere maanden niet huis-aan-huis kunnen werven. Daardoor is het aantal donateurs gedaald naar 100.680 (2020: 106.342). Door een forse stijging van de gemiddelde jaarlijkse gift van € 69,94 in 2020 naar € 80,35 in 2021 zijn de inkomsten uit individuele donaties wel aanzienlijk gestegen.

In 2021 zijn door de coronapandemie de Africa Classic-evenementen wederom geannuleerd. De fondsen die door deelnemers al gedeeltelijk zijn geworven in 2021, zijn als inkomsten meegenomen in de jaarrekening. Echter, deze inkomsten zijn lager uitgevallen dan begroot doordat wij de evenementen hebben moeten doorschuiven naar 2022. Hierdoor zijn minder deelnemers en inkomsten geworven.

Ten behoeve van onze fondsenwervende activiteiten gebruiken wij specifieke thema's, zoals de strijd tegen meisjesbesnijdenis en het bestrijden van het coronavirus in Afrika. Uit ervaring blijkt dat thema-gerelateerde fondsenwerving een hoger rendement oplevert. Onze programma's in Afrika omvatten veelal campagnes waar de verschillende thema's in samen komen. Ontvangen donaties worden besteed aan geïntegreerde programma's.

19 Overige inkomsten (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Btw-teruggaven	-	-	-	271.768
	-	-	-	271.768

De belastingdienst heeft Amref Flying Doctors als 'ondernemer' gekwalificeerd voor door de overheid gefinancierde programma's. In 2020 leidde dit tot een belastingteruggave van € 272.000. Met ingang van 2021 hebben wij door gewijzigde regelgeving geen recht meer op deze teruggave.

20 Gezondheidsprogramma's (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Directe projectbijdragen	16.142.472	15.595.638	15.183.373	13.712.293
Reis- en verblijfkosten	100.000	12.943	140.000	14.087
Doelstelling gerelateerde kosten	20.000	167.775	50.000	70.015
Operationele kosten	1.251.028	1.096.172	1.103.566	1.294.055
Totaal besteed aan gezondheidsprogramma's	17.513.500	16.872.528	16.476.939	15.090.450

Op pagina 65 en 66 staat een overzicht van onze directe projectbijdragen voor onze aandachtsgebieden: 'Mijn lijf, mijn leven', 'Schoon water, goede hygiëne', 'Meer goed opgeleide zorgverleners', 'Medische zorg voor iedereen'. De directe projectbijdragen zijn hoger dan in 2020, met name door het nieuwe programma Power to You(th).

De 'doelstelling gerelateerde kosten' zijn kosten die in Nederland worden betaald, maar die de projecten en activiteiten van Amref Flying Doctors in Afrika direct ondersteunen.

Specificatie directe projectbijdragen

(in €)

	Begroting 2022	Betalingen 2021	Verplichting 2022-2025	Totaal	Begroting 2021	Betalingen 2020	Verplichting 2021-2024	Totaal
Ziektebestrijding en preventie								
Bestrijden van het coronavirus in Afrika		42.000		42.000				
Medische zorg en training in afgelegen gebieden in Oost-Afrika		-18.483		-18.483		150.000	30.000	180.000
				23.517				180.000
Mijn lijf, mijn leven								
Bestrijden van het coronavirus in Oeganda						6.637		6.637
A Nice Place		332.800	8.520	341.320	6.288	156.000		156.000
Gezonde start voor moeder en kind in Noord-Oeganda		50.000		50.000	50.000	150.000		150.000
Minder tienerzwangerschappen door goede watervoorziening in Oeganda						500.000		500.000
Vrouwen met impact - Ethiopië						27.147		27.147
Stop meisjesbesnijdenis - internationaal kenniscentrum		131.752		131.752		157.890		157.890
Kom op voor tienermeisjes in Malawi		50.000		50.000	100.000	175.000		175.000
Een gezonde toekomst voor meisjes in Senegal		273.226		273.226	273.226	273.226		273.226
Vrouwen met impact - Malawi	15.518		15.518	15.518	15.518		15.518	15.518
Power to You(th): op eigen kracht	8.531.989	7.657.494		7.657.494	3.198.758			
Yes I do!		-15.358		-15.358		541.552		541.552
Tracking the girls	300.000							
Stop meisjesbesnijdenis - regionaal		33.508		33.508		75.000		75.000
Stop meisjesbesnijdenis - Kenia						123.367		123.367
Erripo Oontoyie - bescherm de meisjes	802.500	390.000		390.000	450.000	50.000		50.000
	9.650.007			8.927.460	4.093.790			2.251.337
Schoon water, goede hygiëne								
Schoon water in en rond de stad		-425		-425		200.000	60.102	260.102
Schoon water: een zaak voor iedereen! (Ethiopië)		15.400		15.400		200.000	13.800	213.800
Schoon water en goede hygiëne in en rond de school	540.000	265.000		265.000	265.000			
Microfinanciering voor betere sanitatie en gezondheid in Kenia	2.060.071	1.467.651		1.467.651	1.495.831	546.759	43.867	590.626
WASH SDG	878.282	1.017.162	420.391	1.438.093	1.049.904	1.277.329	91.190	1.368.519
WASH First		496.498	3.000	499.498	496.498	410.000		410.000
Klimaatverandering en gezondheid (Kenia en Ethiopië)	187.500							
	3.665.853			3.685.217	3.307.233			2.843.047

Specificatie directe projectbijdragen

(in €)

	Begroting 2022	Betalingen 2021	Verplichting 2022-2025	Totaal	Begroting 2021	Betalingen 2020	Verplichting 2021-2024	Totaal
Medische zorg voor iedereen								
Innovate for Life						79.035		79.035
Mjaji: gezondheidsdata verzamelen via een app		-106.730		-106.730	102.956	54.506	54.506	109.012
Samen sterk: zorg voor iedereen						79.408		79.408
Samen sterk: zorg voor iedereen - opschaling	300.000	297.973		297.973				
Leren voor leven	269.000	151.000		151.000				
Malawi Guardians		479.340		479.340	475.000	650.000		650.000
Investering functie Ventures Development Manager Kenia						30.000		30.000
WaterStarters: duurzame oplossing voor schoon drinkwater in Kenia	110.000	160.000		160.000		60.000		60.000
i-PUSH: een gezonde revolutie		520.122	45.000	565.122	690.511	785.000		785.000
	679.000			1.546.705	1.268.467			1.792.455
Meer goed opgeleide zorgverleners								
Leap - project stimuleringsmaatregelen	200.000	28.060		28.060				
Leap - project moeder en kind		65.897		65.897				
Leap - gezondheidsdata Ethiopië		45.060		45.060				
Digitaal leren voor lokale zorgverleners in Ethiopië		5.848	12.417	18.265	10.873		41.189	41.189
Goede zorg voor zwangere vrouwen in Zambia		100.000		100.000	100.000	175.000		175.000
Opleiding en training voor verpleegkundigen en verloskundigen in Senegal		12.500		12.500	12.500	50.000		50.000
Opleiden van ondernemende verloskundigen voor betere moeder- en kindzorg						53.269		53.269
mLearning voor een gezond Afrika						17.729		17.729
Health Systems Advocacy-alliantie		47.205		47.205		5.180.659	82.596	5.263.255
	200.000			316.987	123.373			5.600.442
Capaciteitsversterking e.o.								
Bijdrage niet-geoordeelde fondsen (HQ)	627.930	500.000	77.527	577.527	600.000	470.000	88.123	558.123
Ventures P4PC	1.000.000					188.741		188.741
Investering fondsenwervende activiteiten - Internationaal							98.700	98.700
Investering fondsenwervende activiteiten Amref - Scandinavië		518.225		518.225		199.448		199.448
Investering fondsenwervende activiteiten Amref - Canada								
	1.627.930			1.095.752	600.000			1.045.012
Saldo	319.682				5.790.510			
Totaal	16.142.472	15.012.725	582.913	15.595.638	15.183.373	12.442.702	619.591	13.712.293

2I Besteed aan doelstellingen (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Gezondheidsprogramma's in Afrika	17.513.500	16.872.528	16.476.939	15.090.450
Beleidsbeïnvloeding	271.036	162.662	247.741	216.205
Amref Ventures	519.790	457.316	504.303	533.624
Voorlichting/bewustwording	4.137.319	3.190.704	3.616.930	3.417.092
Totaal besteed aan doelstellingen	22.441.645	20.683.211	20.845.913	19.257.371

Onze bestedingen aan doelstellingen zijn uitgesplitst naar gezondheidsprogramma's in Afrika en communicatie/bewustwording in Nederland. In 2018 hebben we twee nieuwe gebieden toegevoegd: Beleidsbeïnvloeding en Amref Ventures. De uitgaven zijn gestegen en opzichte van 2020, voornamelijk door bijdragen aan nieuwe programma's als Power to You(th).

Voor wat betreft de verplichte norm 'besteed aan doelstellingen' zijn dit de relevante cijfers:

	Norm	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Totaal baten		26.354.515	23.918.556	24.474.097	22.683.348
Totaal lasten		23.359.472	23.974.883	24.467.781	22.489.535
Uitgaven ten behoeve van doelen		22.441.645	20.683.211	20.845.913	19.257.371
Als % van totaal inkomen	80%	85%	86%	85%	85%
Als % van totaal lasten	80%	85%	86%	85%	86%

We streven naar minimaal 80% uitgaven van zowel onze totale inkomsten als van onze totale uitgaven.

De werkelijke cijfers liggen ruim boven dit minimum.

We hebben onze eigen norm voor 'bestedingen aan gezondheidsprogramma's in Afrika':

	Norm	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Totaal baten		26.354.515	23.918.556	24.474.097	22.683.348
Gezondheidsprogramma's in Afrika		17.513.500	16.872.528	16.476.939	15.090.450
Als % van totale baten	66%	66%	71%	67%	67%

22 Kosten van werven baten (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Kosten werving	1.764.000	1.323.424	1.600.000	1.443.992
Operationele kosten	891.710	749.279	828.392	726.427
Kosten van campagnes van derden	-	5.662	-	59.706
Kosten werving andere inkomsten	-	-	20.000	-
Totale kosten van werving baten	2.655.710	2.078.364	2.448.392	2.230.125

De nieuwe Richtlijn RJ650 maakt geen onderscheid meer tussen investeringen in 'eigen fondsenwerving' en andere kosten voor het genereren van fondsen. Intern hanteren wij nog steeds de kosten van 'eigen fondsenwerving' (bij particuliere donateurs, bedrijven en stichtingen) als één van onze stuurindicatoren:

	Norm	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Inkomsten werving		11.621.500	10.159.872	10.311.040	10.322.952
Kosten eigen fondsenwerving		2.655.710	2.072.702	2.428.392	2.170.419
Als % van kosten werving	25%	23%	20%	24%	21%

Ons voornemen was om zoveel mogelijk te herinvesteren om zo verdere groei te creëren. Over 2021 hebben we 20% van onze inkomsten opnieuw geïnvesteerd. Door Covid-19 hebben wij ons voornemen niet kunnen realiseren en zijn kosten en inkomsten nagenoeg gelijk gebleven.

Kosten per activiteit (in €)

	Doelbesteding		Werving baten		Kosten werving baten	Beheer en Administratie	Totaal werkelijke kosten 2021	Begroting 2021	Werkelijke kosten 2020
	Programma's in Afrika*	Voorlichting/ bewustwording	Fondsenwerving	Campagnes derden					
Subsidies en bijdragen	15.763.413						15.763.413	15.233.373	13.796.395
Beleidsbeïnvloeding	40.661						40.661	50.000	7.543
Amref Ventures	48.104						48.104	50.000	71.694
Voorlichting en werving		2.144.894	1.323.424	5.662	1.329.086		3.473.980	4.140.000	3.891.797
Personeelskosten	1.399.996	923.836	658.202		658.202	954.987	3.937.021	3.815.554	3.962.975
Huisvestingskosten	59.618	36.798	26.417		26.417	34.222	157.054	292.000	175.228
Kantoor en algemene kosten	143.100	61.960	47.993		47.993	202.508	455.562	768.854	463.984
Afschrijving en rente	37.614	23.217	16.667		16.667	21.592	99.089	118.000	119.919
Totaal	17.492.506	3.190.704	2.072.702	5.662	2.078.364	1.213.309	23.974.884	24.467.781	22.489.535

*Inclusief kosten voor beleidsbeïnvloeding en Amref Ventures.

23 Kosten beheer en administratie (in €)

	Norm	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Totaal lasten		26.359.472	23.974.883	24.467.781	22.489.535
Beheer en administratie		1.262.117	1.213.309	1.173.476	1.002.039
Als % van totaal lasten	4,5%	4,8%	5,1%	4,8%	4,5%

Amref Flying Doctors streeft ernaar om maximaal 4,5% te besteden aan beheer en administratie. In 2021 waren onze uitgaven op dit gebied hoger dan de norm. Dit is het gevolg van investeringen in ICT en tijdelijke uitbreiding van het aantal fte's. Hierdoor is ook het verwachte percentage voor 2022 boven de norm. In de loop van 2022 evalueren we of aanpassing van deze norm op zijn plaats is.

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Kosten beheer en administratie (in €)	1.262.117	1.213.309	1.173.476	1.002.039
Overige operationele kosten				
Gezondheidsprogramma's in Afrika	1.251.028	1.096.172	1.103.566	1.294.055
Beleidsbeïnvloeding	221.036	122.001	197.741	208.662
Amref Ventures	469.790	409.213	454.303	461.930
Communicatie/bewustwording	1.179.319	1.045.810	1.076.930	1.028.992
Fondsenwerving	891.710	749.279	828.392	726.427
Totale operationele kosten	5.275.000	4.635.783	4.834.408	4.722.105

De operationele kosten zijn licht afgenomen, in overeenstemming met de ontwikkeling in de inkomsten.

Personeelskosten (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Brutosalarissen	3.152.442	2.516.547	2.741.641	2.640.262
Sociale lasten	558.591	443.833	493.495	465.185
Pensioenen	263.779	241.633	233.039	226.946
Overige personeelskosten	471.938	735.007	347.379	630.667
Totale personeelskosten	4.446.750	3.937.021	3.815.554	3.963.060

Gezien de krimp van de organisatie was een verlaging van de personeelskosten gepland en begroot. Dit is inclusief hogere kosten voor het inhuren van tijdelijk personeel, weergegeven onder 'overige personeelskosten'.

24 Resultaat financiële baten en lasten (in €)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bruto beleggingsresultaat	17.500	89.870	15.000	57.486
Kosten van beleggingen	-12.000	-12.492	-12.000	-13.165
Rente op bankrekeningen	-	-29.126	-	-10.085
	5.500	48.223	3.000	34.236

Inkomsten uit beleggingen zijn gedaald als gevolg van de volatiele aandelenmarkten in 2021. Sinds 2016 is IBS Capital Allies onze externe vermogensbeheerder. Daarnaast hebben we sinds begin 2020 te maken met negatieve rentepercentages op onze bank- en spaarrekeningen (boven een bepaalde drempel), wat leidt tot (netto) negatieve rente-inkomsten.

De Richtlijn Financieel Beheer voor Goede Doelen van Goede Doelen Nederland schrijft voor dat we een vijfjaarlijks overzicht presenteren van onze inkomsten uit beleggingen, inclusief de kosten van beleggingen:

Investerings (in €)

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018	Werkelijk 2017
Obligatierente	18.664	25.830	27.091	26.267	11.160
Dividend	1.955	5.756	15.050	7.180	11.270
Gerealiseerde beursresultaten	44.054	-39.601	22.078	7.927	35.074
Ongerealiseerde beursresultaten	25.198	65.501	82.627	-41.691	-27.550
Bruto beleggingsresultaat	89.870	57.486	136.846	-317	29.954
Minus: kosten van beleggingsportefeuille	-12.492	-13.165	-13.789	-13.043	-12.000
Netto beleggingsresultaat	77.379	44.321	123.057	-13.360	17.954

Rendement op beleggingen	8,77%	2,57%	7,64%	-0,88%	1.18%
---------------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na balansdatum geen gebeurtenissen plaatsgevonden die leiden tot een materiële wijzigingen in de jaarrekening van Amref Flying Doctors over het jaar 2021.

Vergoeding leden Raad van Toezicht, algemeen directeur en personeel

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden bij Amref Flying Doctors. Ze betalen hun eigen reiskosten tenzij er reizen worden gemaakt voor een specifiek doel of in opdracht van een internationaal netwerk. Kosten worden alleen vergoed als onderliggende bewijzen worden ingediend. In 2021 hebben wij geen kosten vergoed.

Bezoldiging directie 2021

In overeenstemming met de richtlijnen van Goede Doelen Nederland presenteren wij de vergoeding van de algemeen directeur:

Naam	Patricia Vermeulen
Functie	CEO
Dienstverband	
Aard	Onbepaald
Contracturen	37,5
Parttime percentage	100
Periode	01-01-21/ 31-12-21
Jaarinkomen (in €)	
Brutosalaris	102.923
Vakantiegelden	7.988
Eindejaarsbonus	-
Overige inkomsten	-
Vakantiedagen	2.763
Totaal jaarlijks inkomen	113.674
Vergoedingen/bijtellingen	682
Pensioenkosten	12.624
Toekomstige verloning	-
Eindecontract verloning	-
Totaal overige kosten en vergoedingen	13.305
Totaal 2021	126.979
Totaal 2020	125.319

Het jaarlijkse inkomen van onze directeur valt binnen de door Goede Doelen Nederland bepaalde norm van maximaal € 125.011. Een toelichting op onze vergoedingen is te lezen op pagina 42 van ons jaarverslag.

Belastbare vergoedingen hebben betrekking op de vergoeding voor het privégebruik van een Renault Twingo/Zoë. Pensioenlasten hebben betrekking op de werkgeverslasten uit hoofde van onze collectieve pensioenovereenkomst.

Wij hebben geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de directeur of leden van de Raad van Toezicht.

De positie van hoofd Communicatie, Fondsenwerving en Partnerships werd in 2021 op interimbasis ingevuld tegen een vergoeding van € 176.249 (incl. BTW). Deze vergoeding valt eveneens binnen de het door Goede Doelen Nederland bepaalde maximum voor interim-directeuren.

Alle medewerkers in onze organisatie krijgen een vergoeding in overeenstemming met onze arbeidsvoorwaarden en salarisschalen. Alle vergoeding zijn lager dan de vergoeding van de directeur. De salarissen worden jaarlijks geïndexeerd in januari, in overeenstemming met de CBS-index van 'CAO-salarissen' in de sector 'Overheid' voor non-profitorganisaties. Periodiek vergelijken we de salarisschalen en arbeidsvoorwaarden met vergelijkbare organisaties binnen onze sector.

Het beloningscomité binnen de Raad van Toezicht ziet toe op de juiste toepassing van ons beloningsbeleid. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd.

Leiden, 30 mei 2022

Namens de Raad van Toezicht
Bas Maassen (voorzitter)

Namens de organisatie
Patricia Vermeulen (directeur)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting African Medical Research Foundation Nederland.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting African Medical Research Foundation Nederland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting African Medical Research Foundation Nederland per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting African Medical Research Foundation Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de

onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en

uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze

controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 juni 2022

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser RA

**Voor een gezond
en sterk Afrika**

Dit is een uitgave van

Stichting Amref Nederland
Schuttersveld 9
2316 XG Leiden

071-576 9476
info@amref.nl
www.amref.nl

IBAN NL68ABNA0707070457
BIC ABNANL2A
KvK 41150298

Vormgeving

De Hoop & Koning, grafisch meer

Tekst en beeld

Amref Flying Doctors, Zacharias Abubeker, Alexander Awoke, Joost Bastmeijer, Kevin Gitonga, Steve Kagia, Niels van Laar, Jeroen van Loon, Esther Mbabazi, Essayas Gizaw Meshesha, Paul Obeng, Chilo Oostergetel, Gregg Telussa.

Het auteursrecht van dit jaarverslag berust bij Stichting Amref Nederland of bij derden die (beeld)materiaal beschikbaar hebben gesteld. Verveelvoudiging en openbaarmaking is alleen toegestaan na voorafgaande toestemming. We hebben onze uiterste best gedaan om bronnen en rechthebbenden van het (beeld)materiaal te achterhalen. Wanneer desondanks (beeld)materiaal wordt getoond waarvan je (mede)rechthebbende bent, en niet als bron of rechthebbende wordt genoemd, ofwel je geen toestemming hebt gegeven voor het gebruik, verzoeken wij je contact met ons op te nemen via info@amref.nl.

Het Afrikaanse jaarverslag, waarvoor een goedkeurende controleverklaring is afgegeven, kan worden opgevraagd via info@amref.nl.

Juni 2022 ©
Stichting Amref Nederland

